

TKP 1986 ULUSAL KONFERANS TEZLERİ

TKP'nin Çıkış Yolu Önerisi:
**BARIŞ VE ULUSAL DEMOKRASİ
PROGRAMI**

TÜSTAV

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

İÇİNDEKİLER

Sunuş	7
BÖLÜM I	
Barış ve Ulusal Demokrasi Programımızın Ana Hatları	15
1. Demokratik bir rejim için	15
2. Savaş tehlikesini uzaklaştırmak, tüm komşularımızla barış içinde yanyana yaşamak, uluslararası durumun iyiye dönmesine katkıda bulunmak için	17
3. Ekonomiyi emperyalizme karşı korumak, bağımsız bir gelişme yoluna koyulabilmek, ulusal sanayiye ve tarımı güçlendirmek için	19
4. Halkın durumunun kötüleşmesinin durdurulması ve hissedilebilir bir iyileşme sağlanması için	22
5. Ulusal kültürün korunması ve geliştirilmesi, bilim, sanat ve düşünce yaşamının demokratikleşmesi, halkımızın aydınlanması için	25
BÖLÜM II	
1. TKP'nin politikası işçi sınıfının birlik ve mücadele politikasıdır	28
2. Demokrasi mücadelesi ve sendikalar	31
3. Demokrasi mücadelesi ve köylülük	33
4. Demokrasi mücadelesi ve aydınlar	35
5. Demokrasi mücadelesi ve gençlik	36
6. Demokrasi mücadelesi ve kadınlar	37
7. Demokrasi mücadelesi ve dindarlar	40
9. Demokrasi mücadelesi ve Kemalistler	41
10. Türkiye ve sosyalist ülkeler	42
BÖLÜM III	
Barış ve Ulusal Demokrasi Programı Hangi Güçler ve Hangi Araçlarla Yaşama Geçirilebilir?	44
BÖLÜM IV	
Türkiye Komünist Partisi	47
TKP'nin Ülke Sorunlarına Yaklaşımı	50
TKP'ye Gelen Saldırı ve Sonrası	51
Çıkarılan Dersler	56

Herausgeber
ERMIS Verlag
Postfach 101016
4300 Essen 1

RWS-Druck
Roland Wilden
4000 Düsseldorf

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 6. Plenumu'nda onaylanan ve parti örgütlerinin tartışmasına açılan "TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri", Türkiye Komünist Partisi'nin 5. Kongresinde onaylanan "Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri" ve "TKP Programı" temelinde hazırlanmıştır. Bu temelde ve MK Plenumlarında, MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın yazı ve konuşmalarında ve öteki parti belgelerinde geliştirilen parti politikası ışığında, Türkiye Komünist Partisi'nin ülkemizin içine düşürüldüğü her bakımdan acı durumdan çıkış yoluna ilişkin "Barış ve Ulusal Demokrasi" hedefini ve bu hedefe ulaşılması için yapılması gerekenleri ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Parti örgütlerinde tartışıldıktan sonra TKP 1986 Ulusal Konferansı'nda son biçimini alacak olan bu tezler, TKP Programı'nın barış ve ulusal demokrasi hedefinin, yeni olgu ve gelişmelerin, pratik ve teorik deneylerin dikkate alınarak geliştirilmesi, ayrıntılandırılması ve somutlanmasıdır.

TKP, "1986 Ulusal Konferans Tezleri"yle, toplumsal yaşamın bütün önemli alanlarına, ülkenin temel sorunlarına ilişkin kendi çıkış yolu önerisini, demokratik alternatifini açıklıyor.

TKP MK'nin 5. ve 6. Plenumları'nda kabul edilen, "TKP'nin Ulusal Demokrasi Alternatifi", "TKP'nin Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi", "TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi" ve "TKP'nin Silâhlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı" başlıklı belgeler, TKP'nin bu tezlerde ana hatlarıyla belirtilen görüş ve önerilerini daha ayrıntılı ortaya koymaktadır. TKP, "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine Tezler" başlıklı belgede ise göçmen işçilerin sorunlarının çözüm yollarına ilişkin görüşlerini formüle ediyor.

TKP, 1986 Ulusal Konferansı için hazırlanmış olan bütün bu tezlerde dile getirilen görüş ve önerilerini, demokrasi isteyen bütün güçlerle, ülkemizin ve halkımızın geleceği konusunda sorumluluk duyan bütün yurttaşlarla tartışmaya, onların görüşlerini almaya hazırdır. TKP, bugünkü durumdan çıkış yoluna ilişkin halkımızın yararına olacak bütün öneri ve eleştirileri, bu tezlere son biçiminin verilmesinde dikkate alacaktır.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi

SUNUŞ

12 Eylül 1980'deki askeri darbe ile başlayan dönem, görünürde kimi değişiklikler olmasına karşın özünde sürüyor. Türkiye 12 Eylül dönemi geride bırakmış değildir.

12 Eylül döneminden nasıl çıkılacak, yeni dönemin Türkiye'si nasıl bir Türkiye olacak?

Bu sorunun yanıtını demokrasi güçleri verecektir. Eğer 12 Eylül'ün getirdiği faşist diktatörlük rejimine, Evren-Özal yönetiminin politikasına karşı olan bütün güçler sıkıca birleşmeyi ve birlikte kararlı bir mücadele atılmayı başarabilirlerse, kısa sürede 12 Eylül dönemine son vermek ve 12 Eylül öncesinden çok ileri demokratik bir Türkiye'ye ulaşmak olanaklı olacaktır.

Tersi durumda, rejimde kimi liberalleşmeler olsa bile, Türkiye demokrasizlik, geri kalmışlık, bağımlılık, işsizlik ve yoksulluk batağına batmaya devam edecektir.

Bugün Amerikan emperyalizmi iç ve dış politikamızdan ekonomimize, kültürümüzden ahlak anlayışımıza kadar her şeyimize karışmakta, kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirebilmekte ve ülkemizi istediği gibi kullanabilmektedir.

ABD dünya çapında bir nükleer savaş hazırlığı içindedir. Silahlanma yarışını tırmandırmakta, ulusların egemenliğini hiçe saymakta, kaba kuvvet kullanarak kendi çıkarlarını dayatmaya çalışmaktadır. Bu gel-

geç bir politika değildir. Dünya barışı ancak bütün dünyadaki barış güçlerinin ortak mücadelesi ile korunabilir. Türkiye'yi kendi savaş planlarının bir piyonu olarak görmek isteyen Amerikan emperyalizminin politik sistemdeki, ekonomik yapıdaki ve öteki alanlardaki konumlarına son verilmeden, ülke Amerikan ajanlarından temizlenmeden, demokrasi doğrultusunda elde edilecek hiç bir kazanım güvence altında sayılamaz, ülke uçuşunun eşliğinden uzaklaştırılmaz.

Amerikan emperyalizmine Türkiye gibi her bakımdan bağımlı bir ülkenin bu duruma son vermeden ulusal güvenliğini sağlaması ve kendi halkının sorunlarının çözüm yoluna koyulabilmesi olanaksızdır.

Bugün tam bir yol ayırımındayız. Evren-Özal yönetimi çoktan seçimini yapmıştır. Onlar Türkiye'yi yıkma, tüketme, herşeyimizi emperyalizme teslim etme, ülkemizi savaşa sürükleme yolunda ilerleyecektir. Demokrasi güçleri de artık kesin bir seçim yapmak zorundadır. Bu kötüye gidişe dur demek ve durumda iyiye doğru köklü bir dönüş sağlamak için güçlü bir birlik yaratılmalıdır.

Böylesi bir birlik ancak ülkemizin karşı karşıya bulunduğu ağır sorunların çözüm yolu üzerine ortak bir anlayış, sıkı bir irade birliği oluşturulabilirse gerçekleşebilir. Ve ancak böyle bir anlayış çevresinde birleşecek güçler, halkımızı bugün içine düştüğü acı durumdan kurtarabilecek, onu kurtuluş için sonuç alıcı mücadeleye esinlendirebilecek gerçek bir politik alternatif oluşturabilirler.

Kasım 1983'deki seçimlerden kısa süre sonra, Türkiye'nin demokrasiye geçmediği ve Özal hükümetinin ülkenin ve halkın sorunlarını çözmek bir yana, bunları daha da ağırlaştıran bir politika izlediği bütün muhalefet güçleri tarafından görüldü. Hemen hemen bütün muhalefet güçleri bu durumdan bir çıkış yolu bulabilmek için yeni arayışlar içine girdiler. Bugün, sorunlara, 12 Eylül öncesinde olduğundan daha sorumlu, daha geniş bir açıdan yaklaşma, uluslararası durumun ve ülkedeki durumun nesnel gereklerini dikkate almaya çalışma, daha geniş güçlerle birlikte yürüme eğilimi muhalefetin içinde güç kazanıyor.

TKP bu olumlu gelişmelere, bugünkü durumdan çıkış yoluna ilişkin kendi demokratik alternatif program önerisiyle, Barış ve Ulusal Demokrasi programıyla yanıt vermek istiyor. TKP, 1983'teki 5. Kongresinde kabul ettiği parti programında yer alan ulusal demokrasi anlayışını, geçen süre içinde daha da geliştirdi, zenginleştirdi ve ayrıntılandırdı.

Komünistler kendi demokratik alternatif programlarını politikaya ilgi duyan bütün emekçilerle, aydınlarımızla, demokrasi isteyen bütün politik güçlerle tartışacak, onların görüşlerini alacak ve bu programa 1986 yılı içinde toplanacak olan Parti Ulusal Konferansı'nda son biçimini

vereceklerdir. Amacımız, bütün demokrasi güçlerinin ortak bir anlayışa ulaşmasına ve mücadele birliğinin sağlanmasına katkıda bulunmaktır.

* * *

Bugün ülkemizin ve halkımızın durumunun daha da kötüleşmesini önlemek ve durumda iyiye doğru köklü bir dönüş sağlayabilmek için, öncelikle 12 Eylül dönemini bütün boyutlarıyla kavrayabilmek gerekiyor.

12 Eylül dönemi, demokraside bir kesinti, bir ara rejim, bir geçiş dönemi değildir. 12 Eylül dönemi, Türkiye'nin 1980'e kadar gösterdiği gelişme eğrisinde köklü bir geriye dönüştür, Türkiye'nin şimdiye kadar olandan bambaşka bir yola sokulmasıdır. 12 Eylül 1980 ile başlayan dönem, politik rejimde, ekonomik ve sosyal alanda, dış politikada bilim, sanat ve düşünce yaşamında, ahlakta ve yaşam tarzında her alanda bilinçli bir gericileşme, yozlaşma ve çürüme dönemidir, yıkım dönemidir.

1980'e kadar Türkiye emperyalizme bağımlılık çerçevesine rağmen ve bunun etkilediği biçimler altında, çarpık da olsa sanayileşmede, modernleşmede gözardı edilmemesi gereken bir yol almıştı. Daha ileri aşamalara ulaşabilmek için gerekli belli bir maddi, teknik ve kadro birikimi yapabiliyordu. Zorlu sınıf mücadeleleriyle demokratikleşmede sınırlı da olsa belli bir yol almıştı. NATO üyesi olmasına rağmen, genel hatlarıyla çok yönlü ve yumuşama yanlısı bir dış politika izleme eğilimindeydi.

12 Eylül döneminin Türkiye'si ise, devlet yapısının köklü bir gerici değişime uğratıldığı, devlet yapısındaki görece demokratik ve sosyal bir içerik taşıyan bütün kurum ve öğelerin ortadan kaldırıldığı ya da göstermelik bir duruma sokulduğu ve faşist kurumlaşmaya gidilmiş bir ülkedir. Sanayileşmede yol alma, kalkınma çabaları durdurulmuş, devlet sektörü parçalanıp, tasfiye edilmeye, değerli maden ve işletmeler yabancı şirketlere devredilmeye başlanmıştır. Tarım kendi haline bırakılmıştır. Sonuçta üretici olmayan ve her bakımdan emperyalizme bağımlı bir ekonomik yapılanmaya gidilmiştir. Emekçilerin, küçük üreticilerin, esnaf ve zanaatkarların, köylünün, küçük ve orta işletme sahiplerinin, devlet memurlarının ve serbest meslek sahiplerinin ezici çoğunluğunun yaşam koşulları 12 Eylül öncesine karşılaştırılmayacak ölçüde kötüleşmiştir. İşten çıkarılma, işsizlik, açlık ve yoksulluk, bakımsızlık, iflas, borçlanma, malını mülkünü yitirme, huzursuzluk, gelecek korkusu halkımızın yaşamını cehenneme çeviriyor. Ahlak anlayışımız, ulusal kültürümüz, değerlerimiz yıkılıyor.

Bugün ABD ve onun Almanya, İngiltere gibi müttefikleri ülkemizi parmaklarının ucunda oynatıyorlar. Amerika herşeyimize kolaylıkla karı-

şabiliyor. Emperyalist ülkeler bir yandan ülkemizi iliğine kadar sömürüyor, bir bakımdan kendilerine muhtaç, öz gücüyle ayakta duramaz bir duruma getirmeye çalışıyorlar, bir yandan da topraklarımızı ABD ve NATO'nun saldırgan amaçları için bir sıçrama tahtasına çevirmeye çalışıyorlar. Topraklarımızdaki Amerikan üsleri ülkemizin heran kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenmesi tehlikesini getiriyor. Evren-Özal yönetimi ulusal çıkarlarımızı dikkate alan bir dış politika izlemek bir yana, ABD'ye bölgemizdeki askersel-politik planlarını yaşama geçirebilmesi için her türlü kolaylığı gösteren bir ihanet içindedir. Komşularımızla ilişkilerimiz ise dostluk ve işbirliği doğrultusunda gelişmiyor, tersine Amerikan emperyalizminin kışkırttığı artan sorunlarla ve gerginliklerle belirleniyor.

Özetle, 12 Eylül yalnızca bir askeri darbe değil, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin tarihimiz boyunca bağımsız, egemen, demokratik, sanayileşmiş, aydınlık ve barışçı bir Türkiye yolunda binbir zorluklarla elde ettiğimiz tüm kazanımlara, ulusumuzun bütün diri güçlerine, halkımızın yaşamının her alanına indirdikleri yıkıcı bir darbedir.

Bütün bunlar kendiliğinden olmadı. 12 Eylül darbesinin iktidarın sınıfsal bileşiminde yarattığı değişikliğin sonucunda oldu. 12 Eylül döneminde politik iktidar, emperyalizmin ajanlarının, işbirlikçi holdinglerin, en büyük parababalarının, kaderlerini bunlarla birleştirmiş olan ordu yöneticilerinin ve yüksek bürokratların dolaysız kontroluna geçti. Emperyalizm ve işbirlikçileri ele geçirdikleri iktidar konumlarını kullanarak, işkence ve zorbalıkla, önlerinde bir engel olarak gördükleri yurtsever güçleri geri-letip, Türkiye'yi bu sonu karanlık yola soktular.

Bu sayede bugün bir avuç holding sahibi aile, yüksek rütbeli subay ve devlet yöneticisi ile büyük toprak sahibi akıl almaz bir zenginlik ve lüks içinde yüzüyor. Emperyalizm doğal kaynaklarımızı, insanımızın emeğini en kaba biçimde sömürüyor ve ülkemizi kıpırdamaya olanak tanımayan bir dış borç cenderesi altında tutuyor.

Emperyalizm ve işbirlikçileri, diri güçlerimizi tahrip etmek için bilinçli politikalar izliyorlar.

Ülkemizin ana üretici güçleri olan işçiler ve köylüler ağır bir yıkım altındadır. İşçi ve köylü örgütleri üyelerinin çıkarlarını korumada büyük ölçüde etkisizleştirilmiştir. Kalifiye emek heba olmaktadır. Yetişmiş mühendis, mimar ve teknik eleman kadrolarımız körelmektedir. Üniversite çölleştiriliyor. Aydınlarımız, bilim adamlarımız, sanatçılarımız aşağılanmaktadır. Gençliğin eli kolu bağlanmıştır. Devlet kademelerindeki deneyli, ulusal çıkarlara bağlı kadrolar tasfiye edilmiştir. Devlet aydınlık her düşünceye, ulusal çıkarları savunan herkese, demokrasi isteyen bütün güçlere karşı savaş açmıştır. Halkımızın en iyi evlatları ya zindarlarda, ya göçmenlikte, ya da ağır tehdit ve baskı altındadır. Basın

özgür değildir. Şovenizmin, antikomünizmin, kozmopolitizmin ve dinsel fanatizmin çağdışı karanlığı halkımızın üzerine çökmüştür.

Bütün bunlara rağmen, demokrasi mücadelesinin gelişmesini önlemeyince, demokrasi güçlerini bölüp parçalamak, birbirine düşürmek için ince-kaba çeşitli yöntemlere başvuru-yorlar.

Özetle, bugün Evren-Özal yönetimi aracılığıyla iktidarı ellerinde tutan emperyalizm ve işbirlikçileri, kendi çıkarları için, ulusal kaynak ve güçlerimizi, ulusal kültür ve değerlerimizi adım adım yıkıma uğratan, tüketen bir yolda gidiyorlar. Yıkılanın yerine yenisi gelmiyor. Tam tersine, onların attıkları her yeni adım, asalaklığı, vurgunculuğu, yozlaşmayı ve çürümeyi artırıyor.

Uluslararası durum dikkate alındığında, ülkemizi bekleyen tehlikelerin ne kadar büyük olduğu daha açık görülüyor. Emperyalizmin en gerici çevreleri, başta ABD emperyalizmi dünya çapında silahlanma yarışını tırmandırıyor, gerginlikleri artırıyor, nükleer savaş hazırlıkları yapıyor. ABD ve NATO, Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin, bağlantısız ülkelere ve bütün dünya halklarınca desteklenen somut barış ve silahsızlanma öneri ve programlarını geri çeviriyor, bütün ülkelerin eşit güvenliği doğrultusundaki girişimlerine yanıt vermiyor.

ABD, tam tersine ulusların egemenliklerini hiçe saymaya, kaba kuvvetle tarihin gidişini geri çevirmeye çalışıyor. Sosyalist ülkelerin ilerlemesini, genç devletlerin özgürce kendi gelişme yollarını seçmesini, emekçilerin mücadelelerini yükseltmesini önlemek, bütün dünyaya kendi çıkarlarını dayatmak için her yola başvuruyor. Bütün bunlar dünya çapında bir nükleer savaş tehlikesini, bütün insanlığın yokolmasını getirecek bir nükleer cehennem tehlikesini olağanüstü artırıyor. Ülkemiz işte bu koşullarda ABD emperyalizminin dolaysız kontrolu altında bulunan bir iktidar tarafından yönetiliyor.

Bütün bunlar, ivedilikle, daha fazla geç kalmadan bu duruma bir son vermek gerektiğini gösteriyor.

* * *

Türkiyemiz yeniden gelişme ve kalkınma yoluna koyulmalıdır. Bu nesnel, yaşamın dayattığı bir ihtiyaçtır. Bugün 12 Eylül dönemi ile yarıda kalmış olan, birçok kayıp vermiş olduğumuz, onlarca yıllık mücadelemizi yeniden doğru bir yola sokmamız gerekiyor.

Biz onlarca yıldır, sömürgecilığe ve emperyalizme, gerikalmışlığa karşı mücadele veriyoruz. Biz onlarca yıldır bağımsız, egemen, demokratik, sanayileşmiş, aydınlanmış, barışçı bir Türkiye için, sosyal adalet için mücadele ediyoruz. Toplumumuz bu hedeflere bir türlü ulaşamamış olmasının acısını çekiyor ve bunun ağır baskısı altında.

Şimdi, 12 Eylül ile iktidarı ele geçirmiş olan emperyalizmin işbirlikçisi, ulus düşmanı güçler, onlarca yıllık mücadeleler sonucu elde edilenleri yıkmaya çalışırken, bütün ulusal güçler bu amaçlar için ulusal kuruluşu topyekün bir seferberlik içine girmelidir.

Yapılması gereken ilk iş 12 Eylül rejimine son vermek ve demokratik bir rejim kurmaktır. 12 Eylül rejimine son verebilmek için, Evren-Özal yönetimini iktidardan uzaklaştırmak, demokratik bir rejim kurabilmek için de ulusal ve demokratik bir iktidarı işbaşına getirmek zorunludur.

Ulusal ve demokratik bir iktidar, Türkiye'yi yıkmak, tüketmek isteyen emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadele edecek bir iktidardır. Türkiye'yi Türkiye yapan bütün güçlere, işçilere, köylülere, esnaf ve zanaatkarlara, aydınlara, yurtsever memur ve subaylara, küçük ve orta işletme sahiplerine, ulusal sanayicilere, Türk ve Kürt bütün halka, kısaca geleceğini bu topraklara bağlamış bütün güçlere dayanacak bir iktidardır.

TKP'ne göre ancak böyle bir iktidar, geniş halk yığınlarının aktif desteği ve mücadelesi ile, demokratik bir rejimin kurulmasını ve Türkiye'mizin bağımsızlığını, egemenliğini, ulusal güvenliğini sağlayabilir; ülkemizi yeniden sanayileşme, kalkınma ve aydınlanma yoluna sokabilir; emekçileri koruyabilir ve Kürt halkı üzerindeki baskılara son verebilir; bölge ve dünya barışının korunmasına, silahsızlanmanın gerçekleşmesine katkıda bulunabilecek barışçı bir dış politika izleyebilir ve Türkiye'nin dünya devletleri arasında saygın bir yere sahip olmasını sağlayabilir.

Bugün TKP, yasadışı tutulan öteki sol güçler, SHP, DSP, RP ve DYP, aydınlar ve yurtsever subaylar, sendikalar, öteki yığın örgütleri ve meslek odaları, ülkemizin karşı karşıya bulunduğu bu temel sorunlara ayrı ayrı ve kendi açılarından çözüm yolları arıyorlar.

TKP'ne göre bu çabalar birleştirilmelidir. Çünkü yeni dönemi ancak en geniş güçler birlikte hazırlayıp gerçekleştirebilirler. Kimse tek başına bu duruma son veremez. Kimse tek başına bu duruma son verecek bütün güçleri seferber edemez, ulus düşmanlarını nihai yenilgiye uğratabilecek gücü oluşturamaz. Geçmiş yılların acı sonuçlarından çıkarmamız gereken temel ders budur.

TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi programı, ulusal demokratik güçlerin iktidarı için bir program önerisidir. Biz bu programı Türkiye'nin ve dünyanın nesnel gerçeklerinden çıkardık. Tarihsel deneyimleri ve bilimsel mantığın, aklın gösterdiği yolu dikkate aldık.

Atatürk döneminden 12 Eylül 1980'e kadar Türkiye'de birçok değişik politikalar uygulandı. Bütün bu politikaların dönemin yurt ve dünya koşullarınca ve uygulayıcılarının sınıfsal karakterlerince belirlenen olum-

lu ve olumsuz yanları oldu. Kiminde olumlu, kiminde olumsuz yanlar ağır bastı. Ama Türkiye 1980'e kadar git-gelli de olsa, sorunlu da olsa, bir kalkınma içinde oldu.

TKP demokratik alternatif program önerisini hazırlarken tarihimizi titizlikle gözden geçirdi, bugünkü sorunlarımızın çözümüne katkısı olacak tarihimizdeki olumlu herşeyi dikkate aldı. Güçlü bir tarih bilinci, aydınlık bir geleceğe ulaşmada büyük bir enerji kaynağıdır.

TKP geçmişte işçi ve öteki emekçilerin devletin yönetiminde söz sahibi yapılmamış olmasının, politikanın komünistlerin ve öteki sol güçlerin katkısına kapalı tutulmasının Türkiye'nin en büyük zayıflığı olduğunu düşünüyor.

Bugün eski dönemlere oranla, deneyli ve yurt ve dünya sorunlarına ilgisi büyük, mücadeleciler bir işçi sınıfımız vardır. Komünistler ve öteki Marksist güçler sorumlu ve olgun bir ulusal güç olarak politik mücadele sahnesindedir. Faşist diktatörlük bütün çabalarına karşın, işçi sınıfımızı ve komünistleri etkisizleştirmeyi başaramadı. Bu Türkiye için en büyük bir kazanımdır.

O nedenle, Türkiye'yi yeniden modernleşme yoluna sokacak bir program, böyle bir programı yaşama geçirecek ulusal, demokratik bir iktidar, tarihimizin şu ya da bu dönemindeki politikalara geri dönülmesiyle oluşturulamaz. İşçi sınıfının rolü olmadan, Marksist-Leninist güçlerin katkısı sağlanmadan, atılacak her adım, yeniden geriye düşmekten başka bir sonuç veremez.

TKP bütün bunları dikkate alarak, geçmişin olumlu yanlarından esinlenen, işçi sınıfına hakettiği rolü tanıyan ve bugün demokrasi isteyen bütün güçlerin ortak çıkarlarını titizlikle dikkate alan bir alternatif program hazırladı. Program önerimiz bu niteliğiyle, hem en geniş güçlerin birliğini sağlamaya, hem de bu birliğin ileriye, 12 Eylül öncesinden çok ilerde bir demokrasiye, ulusal demokrasiye yönelmesine elverişlidir. 12 Eylül rejiminden zarar gören herkes, en geniş halk yığınları bizim alternatif önerimizde kendi çıkarlarının ifade edildiğini görebilir.

TKP'nin birlik ve mücadele politikası konjonktürel, geçici bir politika, bir taktik değildir. TKP'nin birlik ve mücadele politikası ülkemizin temel sorunlarının çözümünde bir taraf olma, güvenilir bir bağlaşıklık olma politikasıdır. Halkımızın sorunlarının çözümünde taraf olmak isteyen bütün öteki güçler TKP ile birlikte çalıştıklarında, sorunların çözümünün kolaylaşacağını göreceklerdir. Biz kendi politikamızın doğruluğuna bütün öteki demokrasi güçlerini ikna etmek için her çabayı göstereceğiz. Onların olumlu her görüşünü dikkate alacağız.

Bütün demokrasi güçlerinin ortak bir anlayışa, demokratik bir uzlaşmaya varması için her çabayı göstereceğiz. Sorunların çözümüne taraf olmak isteyen, buna katkıda bulunmaya yetenekli her güçle, onlar halkın

özlem ve isteklerine yanıt verdikleri sürece birlikte olmaya çalışacağız. TKP, işçi sınıfının partisidir. İşçi sınıfının, bütün öteki ezilenlerin, bütün insanlığın kurtuluşu sosyalizmdir. Sosyalizm insanlara kapitalizmin veremediği herşeyi verir. Sosyalizme toplumu ancak işçi sınıfı ulaştırabilir ve sosyalizm ancak demokrasi yolundan kurulabilir.

TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi programı, henüz sosyalizmi benimsemeyenlerin de çıkarına uygun bir programdır, devletin ve politik sistemin, iç ve dış politikanın, ekonominin ve kültürel yaşamın demokratikleştirilmesi, ülkenin ve emekçilerin emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı korunması programıdır. Bu program, güncel eylem programıdır. Böyle bir programın yaşama geçmesi için gereken eylemlerin somut biçim ve araçlarının neler olacağına işbirliği yapan demokrasi güçleri tek tek ve ortak karar vermelidir.

TKP 1986 ULUSAL KONFERANS TEZLERİ

B ö l ü m I

BARIŞ VE ULUSAL DEMOKRASİ PROGRAMIMIZIN ANA HATLARI

Ulusal demokrasi, bütün ulusal güçlerin, işçi sınıfının, köylülüğün, esnaf ve zanaatkarların, memur ve aydınların, küçük ve orta işletme sahiplerinin, ulusal sanayicilerin geleceğini bu topraklara bağlamış bütün sınıf ve katmanların emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı çıkarlarının korunacağı bir düzendir. Ulusal demokrasi, kendi geleceğimizi hiçbir emperyalist karışma olmadan egemence belirleyeceğiz; doğal kaynaklarımızı ve toplumsal zenginliklerimizi ulusal çıkarlarımız için kullanabileceğimiz; dil, din, milliyet, cinsiyet, yaş, politik düşünce ve sosyal köken ayırımı yapılmaksızın tüm yurttaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınacağı; emekçilerin ve kalkınmamıza katkıda bulunan bütün yurttaşların durumunun iyileşeceği bir düzendir. Ulusal demokrasi, dış politikada barış içinde yanyana yaşama, iyi komşuluk ve dostluk, uluslararası alanda saygın ve onurlu bir yer demektir.

1. Demokratik bir rejim için

Demokrasinin kurulabilmesi ve güvence altına alınabilmesi için öncelikle 12 Eylül döneminin bütün olumsuz sonuçlarını ortadan kaldırmak gerekiyor.

Ülkemizde önce temiz bir özgürlük rüzgarı esmelidir. Hapishaneler boşalmalı, polis, jandarma baskısı kalkmalı, sıkıyönetim ve olağanüstü

hal uygulamaları sona ermeli, Kürtler üzerindeki baskı ve kırım politikası bitmeli, politik nedenlerle işlerine son verilenler görevlerine dönebilmeli, politik göçmenler özgürce ülkeye geri gelebilmelidir. Grevler, toplantı ve gösteriler serbestçe yapılabilmesi, düşünce ve basın özgürlüğü eksiksiz sağlanmalıdır. Savaş yanlısı olmayan, ırksal, ulusal ve dinsel nefret temelinde örgütlenmeyen bütün partiler özgürce çalışabilmelidir. Sendikaların, öteki yığın örgütlerinin, meslek odalarının çalışmalarına hiçbir devlet karışması olmamalıdır.

Bu özgürlüklerin korunabilmesi, demokratikleşme sürecinin bir daha faşist saldırılara ve askeri darbelere hedef olmaması için öncelikle 12 Eylül darbesinin elebaşlarından, MİT ve Kontrgerilla sorumlularından, polis şeflerinden, MHP elebaşlarından, işkencecilerden hesap sorulmalıdır. Cuntacı generallerin yanısıra Özal hükümeti de vatana karşı işledikleri suçların hesabını vermelidir.

Ordu ve bütün devlet aygıtı, faşistlerden, gericilerden ve Amerikan ajanlarından temizlenmelidir.

Demokratik bir yönetimin oluşması için, tüm iktidar demokratik koşullarda oluşacak parlamentoda olmalı, yürütme yalnızca parlamentoya hesap vermeli, parlamentonun üzerinde ya da onun denetimi dışında hiçbir devlet organı olmamalıdır.

Ulusun iradesinin parlamentoya tam yansiyabilmesi, yasama faaliyetine demokratik katılımın güçlenebilmesi için, sendikaların ve öteki yığın örgütlerinin, meslek odalarının, üniversitenin, belli biçimlerde parlamento çalışmalarına katılması sağlanmalıdır.

Yargının bağımsızlığı ve savunma hakkı güvence altına alınmalıdır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, ceza yasası çağdaştırılmalı ve demokratikleştirilmelidir.

Silahlı Kuvvetler'in bir daha demokrasi düşmanlarınca askeri darbelere araç edilmesine, içerde halka karşı bir baskı gücü olarak kullanılmasına, dışarda Amerikan emperyalizminin jandarması olmasına izin vermemek, onu yurt savunmasının ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlemek için köklü bir reform zorunludur.

Silahlı Kuvvetler yalnızca yurt savunmasıyla görevli olmalı ve ulusal demokratik hükümete bağlı işlev görmeli, parlamento denetimine açık olmalıdır. Subaylar ve erler bütün öteki yurttaşlar gibi temel hak ve özgürlüklere sahip olmalıdır. Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır. OYAK yerli ve yabancı sermayenin Silahlı Kuvvetlere sızmasına olanak tanımayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Devletin demokratikleşmesinin temel bir önkoşulu da bütün devlet çalışanlarının politik ve sendikal haklara kavuşmasıdır. Memurlar özgürce sendikalara üye olabilmeli, grev hakkına sahip olmalı ve istedikleri partiye üye olabilmelidirler. KİT çalışanlarının KİT'lerin yönetimine katıl-

ması sağlanmalıdır. Yerel yönetimlerin demokratikleşmesi, yetkilerinin artması, halkın katılımına açılması, devletin ve toplumsal yaşamın demokratikleşmesinin önemli bir aracı olacaktır.

Birleşmiş Milletler-İnsan Hakları Bildirgesi, BM İnsan Hakları Paktları ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi temelinde kişi temel hak ve özgürlükleri eksiksiz yaşama geçmelidir.

1961 Anayasası'nda getirilen haklar sınırlanmadan geçerli kılınmalıdır.

Kişi ve konut dokunulmazlığı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, kadınların eşit haklılığı, ailenin, anne ve çocuğun korunması, çalışma ve konut hakkı, eğitimde fırsat eşitliği, sosyal güvenlik hakkı gerçekleştirilmelidir.

Kürt halkının varlığı tanınmalı, kendi dilinde yayın ve eğitim hakkı sağlanmalı, Kürt yurttaşların eşit haklılığı güvence altına alınmalıdır.

Devlet, hem insan haklarının güvence altına alınmasıyla, hem de bu hakların fiilen yaşama geçmesinin koşullarını yaratmakla yükümlü olmalıdır. Demokratik, laik, sosyal, hukuk devleti ilkeleri gerçekleştirilmelidir.

Ulusal demokraside Amerikancı, faşist ve terörist partiler dışında bütün partiler özgür olmalı, sendikaların, derneklerin, meslek odalarının, partilerin faaliyetlerine hiçbir antidemokratik karışma olmamalı, grev, miting ve toplantı özgürlüğü güvence altına alınmalı, düşünce, basın, üniversite özgür olmalı, TRT demokratikleştirilmelidir.

Böyle bir demokraside, demokratik parlamento dayanaacak ve işçilerin, köylülerin, esnaf ve zanaatkarların, memur ve aydınların, gençlerin ve kadınların, küçük ve orta işletme sahiplerinin sendikaları, kooperatifleri, dernekleri, meslek odaları aracılığıyla aktif destek ve katılımını alacak olan ulusal demokratik güçlerin ortak iktidarı, ülkemizin ve halkımızın ivedi sorunlarının çözümü doğrultusunda başarılı adımlar atabilir.

2.Savaş tehlikesini uzaklaştırmak, tüm komşularımızla barış içinde yanyana yaşamak, uluslararası durumun iyiye dönmesine katkıda bulunmak için

Bütün insanlığın yokolması sonucunu getirecek nükleer savaş tehlikesine karşı mücadele günümüzün en önemli görevidir. Nükleer savaş tehlikesi ABD emperyalizminden kaynaklanıyor. Amerikan yönetimi bütün dünya halklarının istek ve özlemlerinin tersine, nükleer ve konvansiyonel silahlanmayı sürekli artıran, yeryüzünden sonra uzayı da silahlandırmaya yönelen bir politika izliyor. Sovyetler Birliği'nin silahlanma yarışını durdurma ve silahsızlanma doğrultusunda, bütün ülkelerin güvenlik çıkarlarını dikkate alan öneri ve girişimlerini yanıtsız bırakıyor.

ABD yönetimi dünya çapında saldırgan ve gerginlikleri tırmandıran terörist bir politika uyguluyor. Ulusların egemenliğini, uluslararası anlaş-

maları hiçe saymaya yelteniyor. NATO'yu da kendi saldırgan amaçlarının bir aracı olarak kullanıyor ve onun eylem alanını bütün dünyaya yaymaya çalışıyor.

Evren-Özal yönetimi gerek NATO içinde, gerekse ABD ile olan ikili ilişkilerde kölece bir politika izliyor ve sonuçta Türkiye'nin dış politikası kendi ulusal çıkarlarından çok Amerikan çıkarları tarafından belirleniyor.

Barış mücadelesini yükseltmek günümüzün en ertelenemez görevidir. Barış mücadelesi taktik bir konu değildir, çünkü ABD'nin savaş yanlısı politikası gelgeç, konjonktürel bir politika değildir. Savaşa karşı olan bütün güçlerin Türkiye'de barış mücadelesinin güçlenip genişlemesi için her çabayı göstermesi, Türkiye'nin bütün sorunlarının çözümü doğrultusunda adımlar atabilmesinin de vazgeçilmez önkoşuludur.

TKP Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin barışçı dış politika girişimlerini destekliyor. Bu, Türkiye'nin savaşa kurban gitmesini önlemek için büyük bir fırsattır.

Ulusal demokratik iktidar Türkiye'nin dış politikasında köklü bir değişikliği gündeme getirmek zorundadır. Dış politikada, yeni bir anlayış egemen olmalıdır.

Türkiye nükleer bir dünya savaşının önlenmesi, silahlanma yarışının durdurulması ve nükleer ve konvansiyonel silahların adım adım azaltılması için elindeki bütün olanaklarla aktif bir çaba göstermelidir.

Türkiye bütün komşularıyla olan ilişkilerini barış, iyi komşuluk ve karşılıklı yarar sağlayan eşit haklı işbirliği anlayışıyla yeniden düzenlemek için gereken çabaları göstermeli, bütün ülkelerle barış içinde yanyana yaşamayı amaçlamalıdır.

Türkiye Ortadoğu'da, Doğu Akdeniz'de, Kıbrıs ve Ege sorunlarında ve Balkanlar'da yapıcı, barışçı bir politikayla kolektif güvenliğin ve barışın sağlanmasına ve pekişmesine hizmet etmelidir.

Bütün bunların gerçekleşebilmesi için en başta Türk-Amerikan ilişkileri köklü biçimde gözden geçirilmeli ve ABD'nin iç işlerimize ve dış politikamızın belirlenmesine karışma olanakları elinden alınmalıdır. Türkiye kendi dış politikasını kendi ulusal çıkarlarına göre belirleyip yürütebilir duruma gelebilmelidir.

Bunun için öncelikle ABD ile yapılması bulunan parlamentonun ve halkın onayını taşımayan Savunma İşbirliği Anlaşması feshedilmelidir. Topraklarımızdaki bütün Amerikan üsleri ulusal demokratik iktidarın kontrolü altına alınmalı ve bu üslerin topraklarımızdan çıkarılması amacıyla ABD ile görüşmelere başlanmalıdır. Savunma ihtiyaçlarımızın karşılanmamasında ABD'ye olan bağımlılığa son verilmelidir.

Türkiye'nin, kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenmesi tehlikesinin önüne geçebilmek için etkili bir önlem olarak, NATO'nun askeri

kanadından çekilmesi gündeme getirilmeli, bu gerçekleşinceye kadar Türkiye NATO'da Amerikan dayatmalarına boyun eğmeyen, barışın çıkarlarını başa alan ve barış içinde yanyana yaşamının gereklerine uygun bir politika izlemelidir.

Gözümüzde dünyada ve bölgemizde oluşan durum bütün ülkelerin uluslararası sorunlara yaklaşırken kendi çıkarları kadar öteki ülkelerin çıkarlarını da dikkate almasını, eşit güvenlik sağlanması için çaba göstermesini zorunlu kılıyor. Türkiye de kendi ulusal güvenliğini ancak böyle bir anlayışla güvence altına alabilir.

Dış politikanın parlamentonun denetimine ve halkın demokratik katılımına açık olması, günümüzün en önemli ihtiyaçlarından birisidir. Demokratik Türkiye'de dış politika da demokratikleştirilmeli, kamuoyu bu konuda düzenli ve ayrıntılı bilgilendirilmeli, halktan gizli hiçbir adım atılmamalıdır.

3.Ekonomiyi emperyalizme karşı korumak, bağımsız bir ekonomik gelişme yoluna koyulabilmek, ulusal sanayiye ve tarımı güçlendirmek için

ANAP hükümeti ve ona destek veren emperyalist çevreler ısrarla bugün uygulanan ekonomik politikanın hiçbir alternatifi olmadığını ve 24 Ocak 1980'den bu yana ekonomide atılan adımların geri döndürülemez olduğunu öne sürüyorlar. Bu doğrultuda yürütülen yoğun propagandanın amacı, muhalefet güçlerinin ulusal çıkarlara dayalı bir ekonomik politika anlayışı çevresinde birleşebilmesini önlemekten başka bir şey değildir.

Türkiye yalnızca emperyalizmin ve işbirlikçi tekelleri burjuvazinin çıkarlarına hizmet eden bir ekonomik politikaya mahkum değildir. 24 Ocak politikasından zarar gören bütün ulusal sınıf ve katmanların ortak çıkarları temel alındığında, alternatif bir ekonomik programın oluşturulması olanaklıdır. Ana soru, kime karşı kimin çıkarlarının temel alınacağı sorusudur. Bu soru, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı, bütün ulusal sınıf ve katmanların ortak çıkarları olarak yanıtlandığında, alternatif ekonomik programın ana hedefleri ve bu hedeflere ulaşmak için elverişli araçlar da kolaylıkla ortaya konulabilir.

Ulusal ekonominin emperyalizme karşı korunması, ülkemizin emperyalizmden bağımsız bir ekonomik gelişme yoluna koyulabilmesi en önemli hedeftir. Bunun için öncelikle emperyalizmin ve işbirlikçi tekelilerin ekonomimize yön verme olanakları ellerinden alınmalıdır. Döviz ve altın girişi, çıkışı, TL'nin kuru, fiyatlar, faizler ve krediler, yabancı sermaye girişi ve kâr transferi ve dış ticaret devlet kontrolüne alınmalı, ulusal

demokratik iktidar bütün bu alanlarda ulusal ekonominin ve halkın çıkarları doğrultusunda devlet kontrolü uygulamalıdır. Dış borçlar sorununun ulusal ekonomiye zarar vermeden çözülmesi için önlemler alınmalıdır. Yabancı bankalara izin verilmemeli, IMF ve Dünya Bankası ile olan ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde gözden geçirilmelidir.

Türkiye’de devletin ekonomik yaşamda aktif bir rol oynamasına elverişli geniş olanaklar vardır. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin bütün çabalarına karşın hâlâ yoketmeyi başaramadıkları devlet sektörü bunların başında geliyor. Devlet sektörü ve genel olarak devletin ekonomiyi yönlendirme olanakları ulusal sınıf ve katmanların ortak çıkarları temelinde yeniden düzenlenmelidir. Devlet ekonomiyi şimdi olduğu gibi emperyalizmin ve işbirlikçilerinin yararına değil, ulusal çıkarlar doğrultusunda yönlendirmelidir. Genel olarak devletin demokratikleştirilmesi ve özel olarak devlet sektöründe çalışanların işletmelerin yönetimine katılması sağlandığında, demokratik bir planlamayla burada çok verimli sonuçlar almak da olanaklı olacaktır.

Ulusal demokratik iktidar, ekonomide bütün ulusal güç ve kaynakları seferber edecek, bütün güçleri birleştirecek bir politika izlemelidir. Devlet sektörünün, öteki kamu işletmelerinin, tekel dışı özel sektörün, imalat, tarımda ve ticarete küçük üreticilerin, esnaf ve zanaatkarların bütün potansiyellerinin kullanılacağı demokratik bir işbirliğinin gerçekleştirilmesi ile tekellerin sınırlandırılmasıyla Türkiye’nin, bugünkü iktidarın iddialarının tersine, kendi gücüne dayanarak kalkınma yoluna koyulabilmesinin olanaklı olduğu da ortaya çıkacaktır. Bu işbirliğinin en verimli sonuçları vermesi için, devlet sektörünün öncülüğü ve örgütleyiciliği, küçük üretiminin kooperatifleşmesi ve desteklenmesi ve ekonomik kalkınmaya katkısı olan bütün özel işletmelerin desteklenmesi sağlanmalıdır.

Ekonomide hızlı bir canlanma yaratılabilmesi için sanayide atıl kapasitelerin kullanılmasını sağlayacak ivedi önlemler alınarak üretim artırılmalı, emekçilerin gelirlerinin artırılması yoluyla iç pazar genişletilmeli, tarımsal üretimi artıracak destekler sağlanmalıdır.

Modern teknolojilerin kullanıldığı, büyük işletmelere sahip, bağımsız bir gelişmeye temel olacak sanayilerin kurulması için uzun vadeli bir program derhal uygulamaya sokulmalıdır. Pratik, bu tür işletmelerin ancak devlet eliyle kurulabileceğini gösteriyor. Aynı şey enerji yatırımları ve madencilik için de geçerlidir.

Devlet, bilim ve teknolojinin gelişmesi için özel önlemler almalıdır.

Silahlanmanın, kalkınmamızın önüne geçirilmesi ulusal ekonomiye büyük zararlar veriyor. Ulusal demokratik iktidar barışçı bir dış politika izleyerek ve silahlı kuvvetleri yurt savunmasının ihtiyaçlarına göre yeniden

düzenleyerek savunma harcamalarını olanaklı olan en alt düzeye indirmelidir.

Tarımın modernleşmesi için demokratik bir toprak ve tarım reformu gerçekleştirilmelidir. Köylünün özgürlüğünün ve verimli çalışmasının ekonomik temeli ancak böyle sağlanabilir. Kooperatifleşme desteklenmeli, küçük ve orta köylü ekonomiye katkısını artırması için desteklenmeli, yeni Devlet Üretim Çiftlikleri ile modern tarım teknolojisi geliştirilmelidir.

Bölgesel oransızlıkların giderilmesi için özel önlemler alınmalıdır.

Devlet küçük imalat işletmelerinin, küçük esnafın ekonomiye katkılarını artırmak için geniş bir işbirliğinin örgütlenmesini sağlamalıdır. Tarımda ve sanayide küçük üreticiler, esnaf ve zanaatkarlar ucuz kredi ile desteklenmeli, devlet bunların ürettikleri malların en elverişli koşullarda ve en kısa yoldan tüketiciye ulaşması için gerekli önlemleri almalıdır.

Bankalarda biriken fonların en verimli biçimde değerlendirilebilmesi için, bütün özel bankaların hisselerinin % 51’i kamulaştırılmalıdır.

Dış ticaretin kalkınma amaçlarıyla uyumlu yürütülebilmesi, yerli ve yabancı tekellerin vurgun alanı olmasının önlenmesi için, bugün dış ticaret tekeli haline gelmiş ayrıcalıklı holding şirketleri kamulaştırılarak tek bir devlet dış ticaret şirketi biçiminde birleştirilmeli, kamu ve özel sektörün dış ticaret ilişkilerine bu şirket yardımcı olmalıdır. Özel işletmeler ve kooperatifler eğer isterlerse kendi ürettikleri malları kendileri dışarı satabilmeli, kendi dışalım ihtiyaçlarını kendileri karşılayabilmelidir. Devlet dışsatımın artmasını teşvik etmeli, sanayi yatırımlarında da bu amaca uygun önlemler almalıdır.

Dış ekonomik ilişkilerde bütün ülkelerle eşit haklı karşılıklı yarar sağlayan işbirliği anlayışı egemen olmalı, emperyalist sermayeye karşı ulusal ekonomi korunmalı, uluslararası işbölümünün ve bilimsel teknik ilerlemenin olanaklarından yararlanılmalıdır.

Türkiye Batı Avrupa ülkeleriyle ekonomik ilişkilerini geliştirmeye devam ederken, bir yandan Ortadoğu ülkeleriyle, bir yandan da sosyalist ülkelerle ilişkilerini daha da yoğunlaştırmaya özel bir önem vermelidir. Gerek sosyalist ülkelerle, gerekse Ortadoğu ülkeleriyle geniş çaplı ortak sanayi ve tarım işletmeleri, inşaat vb. işleri gerçekleştirmede büyük potansiyeller vardır. Türkiye ile Yunanistan arasında aynı şekilde geniş çaplı bir ekonomik işbirliği iki ülke arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde ve emperyalizme karşı güçlü bir dostluğun oluşmasına büyük katkıda bulunabilir. Türkiye, ulusal ekonomiye yarardan çok zarar getireceği için AET üyeliğini amaçlamamalıdır.

Ekonomide zorunlu bütün kamulaştırmalar bedeli ödenerek yapılmalıdır. Kamulaştırmada amaç, ekonomik potansiyellerimizin en verimli kul-

lanılmasının sağlanması, madencilik, bankacılık, dış ticaret gibi stratejik alanlarda tekelleşmenin önlenmesi ve çağdışı, verimsiz büyük toprak mülkiyetine son verilmesi olacaktır. Ulusal demokratik iktidar, ekonomimize katkısı olan, üretimin artmasına yardımcı olan ve emekçilerin haklarına saygılı olan bütün özel işletmelerin çıkarlarını korumalıdır.

Sermaye gelirlerinin vergi oranlarını artıran demokratik bir vergi reformu ve devlet işletmelerinin verimliliğinin artırılmasıyla devletin gelirlerinin artırılması, silahlanma harcamalarının azaltılması, emperyalist sömürünün azaltılması, bütün ulusal güç ve kaynakların kalkınma hedefleri doğrultusunda seferber edilmesi, ulusal demokratik iktidarın ekonomik ve sosyal programlarının gerçekleştirilebilmesi için gerekli fonları da yaratacaktır. Eşit haklılık ve karşılıklı yarar ilkesi temelinde kurulacak dış ekonomik ilişkiler, ülkemizin uluslararası işbölümünün olanaklarından yararlanabilmesini getirecektir.

Böylesi bir demokratik devletçilik politikasıyla Türkiye, ekonomisini emperyalizme karşı koruyabilir, kendi kaynaklarını ve emeğini kendi insanının yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için kullanabilir, sanayileşme, modernleşme ve uluslararası işbölümünde eşit haklı, etkili bir yer kazanma yoluna koyulabilir.

4. Halkın durumunun kötüleşmesinin durdurulması ve hissedilebilir bir iyileşme sağlanması için

24 Ocak politikasından en büyük zararı işçiler ve öteki emekçiler görmektedir. Gelir dağılımı emekçiler zararına hızla kötüleşmektedir. O nedenle öncelikle emekçilerin durumunun kötüleşmesini durduracak ve hissedilebilir iyileşme sağlayacak önlemler alınması zorunludur. Kaldı ki, kalkınma yoluna koyulabilmek, ancak ekonomik ve sosyal kalkınma birlikte ele alındığında olanaklı olabilir. Ancak ekonomik ve sosyal alanlarda birbiriyle uyumlu politikalar, geniş halk yığınlarının aktif desteğini kazanabilir. Öte yandan halkın durumunu iyileştirmeye yönelik önlemler, ekonomide genel bir canlanma yaratılmasına da katkıda bulunacaktır.

Ülkemizin birikmiş sayısız sosyal sorunu vardır. 24 Ocak politikası bu sorunları daha da artırmış, olağanüstü ağırlaştırmıştır. Açıktır ki, bu sorunları bir çırpıda çözmek olanaksızdır. Halkımızın şu son beş-altı yıl içinde yitirdiklerini yeniden geri kazanması, örneğin satın alma gücünün 1970'lerdeki düzeyine çıkması bile kolay erişilebilecek bir hedef değildir. İşsizlik, sağlık, konut, eğitim, sosyal güvenlik, kadınların hak eşitliği gibi sorunların çözülmesi, ailenin, annenin, çocuğunun korunması, gençliğe güvenli bir gelecek sağlanması, üretici sınıf ve katmanların emekleriyle orantılı adil ve insanca bir yaşama elverişli bir gelir

elde etmesi gibi sosyal hedeflere ancak kapitalizmin aşılmasıyla ve sosyalizmin kurulmasıyla tam olarak ulaşılabileceğini tarihsel deneyim pek açık gösteriyor. Ama bütün bunlar halkın durumunun ivedilikle iyileştirilmesi hedefinin, ulusal demokratik iktidarın vazgeçilmez sosyal hedefi olarak belirlenmesini engellememelidir. Ulusal demokratik iktidar ilk günden bu doğrultuda özel önlemler almalı, geniş çaplı reformlar uygulamaya sokmalı ve sosyal adalet ilkesini temel bir politik ilke olarak benimsemelidir.

Halkın satın alma gücünün artırılabilmesi için, asgari ücret derhal artırılmalı ve vergi dışı bırakılmalı, ücret ve maaşlardaki, taban ve destekleme alım fiyatlarındaki artışlar her yıl enflasyondan zarar görmeyecek bir oranda gerçekleştirilmeli, asgari geçim indirimi asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır.

Ekmek, şeker, süt, çay ve baklagillerin satış fiyatları bütün ülke çapında dondurulmalı, devlet gereken subvansiyonları sağlayarak bu ürünlerin halka sabit fiyatlarla satılmasını güvence altına almalıdır.

Tohum, gübre ve öteki tarımsal girdilerde, mazot, petrol ve elektrik, su, kömürde küçük üreticiyi koruyan bir tarifeli fiyat sistemi getirilmeli, imalat sektöründe ve tarımda küçük üreticiler, esnaf ve zanaatkarlar düşük faizli krediyle desteklenmelidir.

Paralı yüksek öğrenim uygulanmasına son verilmeli, öğrenci kredi ve bursları artırılmalı, ders kitaplarının fiyatları dondurulmalıdır.

İşsizliğe karşı elle tutulur sonuçlar alınıncaya kadar işten çıkarmalar yasaklanmalıdır. Ulusal demokratik iktidarın sanayileşme ve tarım ve toprak reformu programları yaşama geçtikçe işsizliğin azalması yönünde kalıcı sonuçlar elde edilebilecektir. Ama bu sonuçları beklemeden işsizliğin azalması için özel önlemler alınmalıdır.

Ülke çapında büyük bir ulusal bayındırlık seferberliği işsizliğe karşı etkili bir önlem olacaktır. Devletin, belediyelerin, öteki kamu kuruluşlarının, kooperatiflerin olanaklarının birleştirilmesi ile ve halkımızın imece geleneklerine dayanan bir kampanya ile : mevcut makine ve alet parkıyla, köylere ve gecekondulara kadar ulaşacak yol, sulama ve kanalizasyon, okul ve öteki sosyal amaçlı binalar, depolama tesisleri yapılmaya başlanmalıdır. Aynı şekilde ağaçlandırma ve çevre koruma ve kent ve kasabaların temizliği ve güzelleştirilmesi projeleri gerçekleştirilmelidir. Bu seferberliğe katılacak işsiz yurttaşlara temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek bir gelir sağlanmalıdır. Böylece hem bu yurttaşlar ülke kalkınmasına katkıda bulunacak anlamlı bir işte istihdam edilmiş ve temel ihtiyaçları karşılanmış olacak, hem de ulusal ekonomimiz önemli yararlar sağlayacaktır. Böylesi bir ulusal seferberlik halkımızın dayanışma ve birlik ruhunu da güçlendirecektir. Köylümüzün ulusal demokratik devletin kendine sağladığı destek karşılığında tarım üretimini artırması,

ulusal bayındırlık seferberliğine katılacak yurttaşlarımızın temel ihtiyaçlarının karşılanması da kolaylaştıracaktır.

Her yurttaşa başını sokabileceği bir konut sağlanana kadar gecekondular yıkımı kesinlikle durdurulmalıdır. Bütün yurttaşlarımızın ucuz ve sağlıklı konutlarda oturur duruma gelmesi uzun yılları gerektiriyor. Ama devlet hiç beklemeden bu yolda önlemler almak zorundadır. Ülkemiz konut yapımı alanında değerli deneyler kazanmıştır ve önemli potansiyellere sahiptir. Bunlar başarılı bir şekilde değerlendirilebilir.

Devlet elindeki olanaklarla düşük kiralı sosyal konut üretimine başlamalıdır. Prefabrik inşaat alanında büyük deneylere sahip sosyalist ülkelerle bu alanda yapılacak bir işbirliği çok yararlı olacaktır. Bunun yanı sıra devletin, işletme ve şirketlerin, kooperatiflerin ve yurttaşların olanaklarının birleştirilmesiyle mevcut yöntemlerle her yıl çok sayıda yeni konut üretilebilir. Devlet kooperatifleri desteklemeli ve denetlemeli ve arsa spekülasyonunu önleyecek bir reform gerçekleştirilmelidir.

Kentlerin çevresinde belli alanlar yeni konut ve yerleşme alanları olarak saptanmalı ve gereken kamulaştırmalar yapılmalıdır. Bu alanlarda özel projelere göre büyük konut inşaatlarına başlanmalıdır. Ayrıca isteyen yurttaşlara bu alanların altyapı tesislerinin yapımında çalışma karşılığında bu alanlarda kendilerine konut yapma hakkı tanınmalıdır. Konutların belli bölümlerini devletin, belli bölümlerini yurttaşların kendilerinin yapacağı programlar gerçekleştirilmelidir. Konut programları giderek kasaba ve köylere de yöneltilmelidir. Devlet, belediyeler ve gecekonduda oturan yurttaşlar elbirliğiyle gecekonduların alt yapı hizmetlerinin tamamlanması ve temizliği için önlemler almalıdır.

Özetle, en önemli sosyal sorunlarımız olan işsizlik ve konutsuzluk sorunlarının çözümü doğrultusunda kısa sürede ülkemiz çok önemli adımlar atabilir. Burada ana sorun devletin örgütleyici ve yol göstericiliği altında, devletin, belediyelerin, kooperatiflerin ve tek tek bütün yurttaşların olanaklarının kâr amacı güdülmeden birleştirilmesi, ulusal çapta bir dayanışma ruhunda seferber edilmesidir. Yurtdışındaki göçmen işçilerin sorunlarına sahip çıkılması, onların bulundukları ülkelerde eşit haklara sahip olabilmeleri için çaba gösterilmesi, tasarruflarının güvenli olarak değerlendirilmesi için önlemler alınması, geri dönenlere iş olanakları sağlanması, askerlik bedelinin ve harçlarının azaltılması, önde gelen görevler arasında yer alıyor.

Ulusal demokratik iktidar bunların yanı sıra, emekçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi, eğitim, sağlık hizmetlerinin ucuzlatılması ve ülke çapında köylere kadar yaygınlaştırılması, sosyal güvenliğin bütün yurttaşları kapsamı, gençliğin koşullarının iyileştirilmesi, ailenin, ana ve çocuğun korunması, kadının toplumsal rolünün artırılması, köy yaşamının

modernleşmesi, kitle taşımacılığının geliştirilmesi ve okuma-yazma bilmezliğin kökünün kazınması doğrultusunda somut adımları içeren geniş çaplı reform programları uygulamaya sokmalıdır.

5.Ulusal kültürün korunması ve geliştirilmesi, bilim, sanat ve düşünce yaşamının demokratikleşmesi, halkımızın aydınlanması için

Halkımızın yüzlerce yıllık çabaları sonucu oluşmuş olan ulusal kültürümüz bugün yoğun bir emperyalist saldırı altındadır. Diktatörlük rejimi bu saldırının bir aracıdır ve faşist baskılar ve yaşam koşullarının kötüleşmesi halkımızın bu saldırıya karşı direnişini son derece güçleştirmektedir.

Emperyalist ideolojik saldırıya karşı ulusal kültürü savunmak ve geliştirmek, bütün halkı ulusal kurtuluş ve toplumsal ilerleme ruhunda demokratik ulusal amaçlar çevresinde birleştirmek için zorunludur.

Türk ulusunun tarihi boyunca biriktirdiği kültürel değerler, Anadolu topraklarındaki eski medeniyetlerin mirası, İslam kültürünün hümanist öğeleri, Kürt halkının kültürel değerleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesi sürecinde yarattığı özgürlükçü, ulusal kurtuluşçu, hümanist, aydınlıkçı ve sosyalist değerler evrensel kültürün ileri öğeleriyle birlikte zengin bir kültür oluşturuyor.

Böylesi bir kültür anlayışının egemenliği için mücadele günümüz koşullarında yaşamsal önem taşıyor.

Ulusal demokratik iktidar öncelikle emperyalizmin kültürsüzleşme politikasına karşı etkili önlemler almalıdır. Bunun için kozmopolitizmin, Amerikan yaşam tarzının, yoz kültür ve ahlak anlayışlarının, pornografinin yaygınlaştırılması, savaşçılık, şovenizm ve terörizm propagandası önlenmelidir.

Bu çerçevede her türlü basın-yayın ve kültür faaliyeti serbest bırakılmalıdır.

Radyo ve televizyon halkımızın aydınlanmasının en önemli aracıdır. TRT ivedilikle demokratik ve özerk bir yapıya kavuşturulmalıdır. TRT' den uzaklaştırılmış bütün yurtseverler yeniden göreve çağrılmalı, radyo ve televizyon halkın her konuda doğru ve ayrıntılı bilgilendirilmesine, bağımsızlık, demokrasi, barış ve hümanizm ruhunda eğitilmesine, bilim, sanat ve edebiyatın halka maledilmesine ve halkın nitelikli bir tarzda eğlenebilmesine hizmet etmelidir. Partiler kendi görüşlerini halka açıklayabilmekte TRT'den eşit haklı yararlanabilmelidir.

Basın özgürlüğü eksiksiz sağlanmalı, basın, toplumun sağlıklı bilgilendirilmesinin ve kamu yararına eleştiri ve öneri getirmenin aracı ol-

malıdır. Gerek TRT’de, gerekse gazetelerde çalışanlar yönetimde söz sahibi olabilmelidir. Basının dünya olayları konusunda Batılı haber ajanslarına tek yanlı bağımlılığına son verilebilmesi için Anadolu Ajansı demokratik ve özerk bir yapıya kavuşturulmalı ve güçlendirilmelidir. Anadolu basını korunmalı, Basın İlân Kurumu yeniden düzenlenmelidir.

Kültürel faaliyetlerdeki her türlü vergi ve harç kaldırılmalı, devlet, gazete ve kitap fiyatlarının, tiyatro, sinema, konser vb. giriş ücretlerinin olanaklı en ucuz düzeyde olması için özel önlemler alınmalıdır. Kurulacak bir devlet dağıtım şirketi hiçbir ayırım yapmadan gazete, dergi vb. kültür araçlarının ülke çapında en geniş dağıtımını sağlamalıdır.

Devlet ve yerel yönetimler tiyatro ve sinemayı, görsel sanatları ve edebiyatı desteklemeli, sanatçıları korumalı ve özendirilmelidir.

Kültürel faaliyet amaçlı halk örgütlenmeleri yaratılmalı, amatör sanat faaliyetleri desteklenmeli, sendikalar ve öteki yığın örgütleri, meslek odaları bu yönde çalışmalara yönlendirilmelidir. Silahlı Kuvvetler’de büyük çaplı ve yaygın kültürel faaliyet örgütlenmelidir.

Kütüphaneler, müzeler, sergi, tiyatro ve konser salonları artırılmalı, tarihi eserler korunmalıdır.

“Halk sağlığı için spor” ilkesi temelinde spor tesis ve olanakları hızla artırılmalıdır.

Atatürk’ün vasiyetine uygun biçimde Türk Tarih ve Dil Kurumları yeniden düzenlenmeli, tarihimizin araştırılması, dilimizin geliştirilmesi, edebiyatımızın korunup geliştirilmesi yönünde çalışmaları sağlanmalıdır.

İlk ve orta öğrenimde bir ulusal eğitim reformu yapılması bugün daha da zorunlu olmuştur. Bu reform, eğitimin ülkenin en ücra köşelerine kadar yaygınlaştırılmasını, maddi-teknik temelinin geliştirilmesini, içeriğinin demokratikleştirilmesini ve çağdaştırılmasını, öğretmenlerin maddi durumunun iyileştirilmesini ve özgür, demokrat, yurtsever bir öğretmen kadrosunun gelişmesini, eğitimin ülkenin kalkınma amaçlarıyla daha sıkı bağlanmasını sağlamalıdır. Sendikalaşma hakkına kavuşmuş, politik baskılardan kurtulmuş öğretmenlerin demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımıyla hazırlanıp yürütülecek böylesi bir ulusal eğitim reformu halkımız için büyük bir kazanım olacaktır.

Ulusal demokratik iktidarın ilk işlerinden biri de köklü bir üniversite reformu olmalıdır. Bu reform, üniversitelerin mali, idari, bilimsel özerkliğini sağlamalı, öğretim ve araştırmanın çağdaş düzeye ulaşmasının koşullarını yaratmalı, öğrencilerin demokratik işleyen ve bütün öğrencilerin doğal üyesi olduğu fakülte ve üniversite dernekleri aracılığıyla üniversitelerin yönetimine katılmasını sağlamalıdır.

12 Eylül rejiminin üniversitelere doldurduğu ehliyetsiz ve diktatörlük yandaşı kişiler buradan uzaklaştırılmalı ve görevden alınan bilim adamlarının görevlerine geri dönebilmesi sağlanmalıdır.

Üniversiteler, halka açık konferanslar, seminerler, sergiler vb. yollarla halkın aydınlatılmasında aktif rol almalıdır.

Paralı eğitime son verilmeli, öğrenci yurtları ucuz ve sağlıklı olmalı, kredi ve burslar artırılmalı, giriş sınav sistemi değiştirilmelidir.

Kürt halkına kendi dilinde yayın ve eğitim hakkının tanınması, bu doğrultuda gerekli adımların atılması, günümüzün ertelenmez bir görevidir.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırmalar Kurumu (TÜBİTAK) ekonominin ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmeli ve güçlendirilmeli, özerk yapıda bir Türkiye Sosyal Bilimler Araştırma Kurumu kurulmalıdır.

Ülkemiz ulusal kültür politikasının yukarıda sayılan öğelerinin hazırlanmasında ve etkili biçimde uygulanmasında harekete geçirilebilecek güçlü bir deney birikimine ve ulusal kadrolara sahiptir. Emperyalizm ve işbirlikçileri 12 Eylül’den bu yana yoğunlaştırdıkları saldırılara karşın bu birikimi yokedememişlerdir.

İlk, orta ve yüksek öğretimde, basın-yayında, bilimde, güzel sanatlarda ve edebiyatta, bütün kültürel yaşamda yeni bir rönesans gerçekleştirmek hayal değildir. Kültür alanındaki ulusal kadrolar ne kadar desteklenirse, kültür kurum ve araçları halka ne kadar geniş açılırsa, halkın çeşitli amaçlarla kurduğu ve kuracağı yığın örgütleri kültürel faaliyete ne kadar çok yönlendirilirse, böylesi bir rönesans o kadar kolay gerçekleşecektir. Aydınlarla emekçilerin bağışıklığı bunun güvencesidir.

B ö l ü m II

1. TKP'nin politikası işçi sınıfının birlik ve mücadele politikasıdır

İşçi sınıfımız bugün, Türkiye'nin içine yuvarlandığı derin bunalımlardan kurtulması ve demokratik bir gelişme yoluna koyulabilmesi için mücadele ediyor. Öteki emekçilerin ve demokrasi güçlerinin işçi sınıfının rolü olmaksızın kendi amaçlarına ulaşmalarının hiç de kolay olmadığı her geçen gün daha somut ortaya çıkıyor.

TKP işçi sınıfını güçlendirmeye, onun politik ve sendikal örgütlenmesini, bilincini ve mücadele azmini sağlamlaştırmaya, geliştirmeye çalışıyor. TKP, bu amaçla, "Daha Güçlü TKP" hedefini öne koyuyor, Marksizm-Leninizme bağlı, komünist amaçlar için mücadele eden herkesin birliğini sağlamaya çalışıyor, işçi sınıfının ileri kesimlerini Marksizm-Leninizmle donatıyor, işçi sendikalarını güçlendirmek için her çabayı gösteriyor, her işçi direnişini destekliyor, işçi sınıfının demokrasi mücadelesindeki rolünü artırmaya, eylemini yükseltmeye çalışıyor.

İşçi sınıfı yalnızca kendi kurtuluşu için değil, bütün ezilenlerin kurtuluşu için mücadele ediyor, yalnızca kendisi için değil, bütün ulus için demokrasi istiyor. İşçi sınıfının mücadelesi, çoğunluğun çoğunluk için mücadelesidir. TKP mevcut rejime karşı olan herkesi destekliyor ve demokrasi isteyen bütün güçlerle işbirliği yapmayı amaçlıyor.

Sol güçlerin, diktatörlüğe karşı en geniş demokrasi ve barış güçlerinin birliği, TKP'nin bağlaşıklık politikasının temelini oluşturuyor. Bu

birlik politikası partimizin yürüttüğü politik mücadelenin özüdür. TKP, geniş güçlerin birleşmesine olanak veren esnek ve ilkeli bir politika izleyerek, yığınların tabandaki mücadele birliğini güçlendirerek ve değişik politik güçler arasında yukarıdan diyalog ve işbirliği sürecini geliştirerek birlik amacına ulaşılması için çalışıyor. Bu mücadele, yığın eylemlerinin yükseltilmesi ve daha geniş yığınların demokrasinin kazanılması uğrunda aktif politik mücadeleye çekilebilmesi için birleşik, demokratik, yığinsal hareket yaratılması için, mücadeledir. Ancak yığınların kendi istemlerini dile getirerek katıldıkları bir demokrasi mücadelesi sonuç alıcı olabilir.

TKP, bütün sol güçlerin birliği için çalışıyor. Devrimci amaçlar için mücadele eden Türk ve Kürt sol güçlerin birliği, bütün demokrasi güçlerinin birliği için bir çekim merkezi, demokrasi mücadelesinin doğru yoldan sapmaması için sağlam bir güvencedir.

Ülkemizdeki gelişmeler sol güçlerin sınırlarını ve potansiyellerini nesnel olarak genişletmiştir. TKP, bir yandan SOL BİRLİK'i daha da pekiştirmek ve Marksist solun daha geniş bir birliğini gerçekleştirmek, diğer yandan Marksist sol ile sosyal demokrat solun ve kemalistlerin sağlam bir sol blokunu sağlamak için çalışıyor.

TKP, sol güçlerin kendi aralarında birliği ile öteki demokrasi güçleriyle birliğini karşı karşıya koyan, bunlar arasında bir öncelik sıralaması yapan eğilimleri doğru bulmuyor.

Solda birlik eğilimi genelde güçlenen bir eğilim olmakla birlikte, sol içinde ülkemizde ve dünyada varolan somut durumun gerçekçi çözümlemesine dayanan ve güncel görevlere ışık tutan, açık bir ortak politikanın saptanmasındaki eksiklik devam ediyor. Bu durum sol güçler arasında, demokrasi mücadelesinde ortak yanları öne çıkarmak yerine, birbirleriyle ve öteki demokrasi güçleriyle farklılıkları öne çıkaran tutumlara yol açıyor. Aynı zamanda, günün getirdiği ivedi görevler atlanarak, daha ileri ve uzun vadeli amaçlar etrafında birlik arayışları uç veriyor. Bu yaklaşımlar, hem sol güçlerin kendi aralarındaki farklılıkları derinleştiriyor, hem de onların geniş demokrasi güçleriyle birliğini engelliyor.

SOL BİRLİK'in kurulması, sol güçlerin birliği doğrultusunda atılmış önemli bir adımdır. TKP, SOL BİRLİK'in daha da pekişmesi, onun öteki sol güçlerle eylem birliğinin gelişmesi ve genişleyerek güçlenmesi, yığın eylemlerindeki ve örgütlerindeki ortak mücadelesinin, rol ve etkisinin yükselmesi için çalışacaktır. Bu amaçla bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de, SOL BİRLİK içinde ortak noktaları öne çıkaran, güncel görevlerin çözümünü doğrultusunda aktif mücadeleye ağırlık veren, demokrasi güçlerinin diktatörlüğe karşı her çıkışını kararlılıkla destekleyen ve onların birliğini isteyen bir politikanın savunucusu olacaktır.

Barış ve ulusal demokrasi mücadelesinin başarısı için sol güçlerin örgütlü güçlerini ve mevcut etkilerini amaca yönelik bir biçimde kullanabilmeleri ve kendi çözüm önerilerini, öteki demokratik güçlerden kopmadan yığınlara gösterebilmeleri büyük önem taşıyor.

TKP, orta katmanlar ile burjuvazinin diktatörlük rejiminden zarar gören kesimlerinin çıkarlarını farklı ağırlıklarda ve farklı anlayışlarla dile getiren SHP ve DSP, DYP ve RP ile demokrasi mücadelesinde işbirliği yapmak istiyor. TKP bu partilerin halkın demokrasi özlemleriyle uyumlu her girişimini önkoşulsuz destekliyor. TKP bu partilerin kendi açıkladıkları demokratik amaçlarla uyum içinde olmayan tutarsızlıklarını yapıcı bir yaklaşımla eleştiriyor. Çünkü bu tutarsızlıklar, Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçilerine diktatörlük rejimini sürdürmede, demokratikleşmeyi engellemek için yeni manevralar yapmada ve demokrasi güçlerini bölmede olanaklar veriyor. Bugün ana görev, Evren-Özal rejiminin karşısında yer alan ve demokrasi isteyen güçlerin birbirine düşmesini önlemek ve en geniş güçlerin demokrasi için birliğini sağlamaktır.

Fabrikalarda, köylerde, mahallelerde, işyerleri ve bürolarda, eğitim kuruluşlarında ve kırsalalarda demokrasi isteyen politik güçlerin yandaşlarının tabandaki mücadele birliğinin sağlanması yaşamsal önem taşıyor. Komünistler bulundukları her yerde emekçilerin birliğini gerçekleştirmeyi en önemli görevleri olarak kabul ediyorlar. Yapıcı ve esnek tutumlarıyla, karşılıklı anlayış ve saygıya dayanan ve ortak amaçlar için mücadeleye yönelen bir birlik için örnek olmaya çalışıyorlar.

Bugün ABD ile yapılan Savunma İşbirliği Anlaşması'nın feshedilmesi ve barışın korunması için, Amerikan üslerine karşı, genel politik af için ve işkencelere karşı, işsizliğe karşı ve işten çıkarmaların durdurulması için, sendikal hak ve özgürlükler, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasakların kaldırılması, Kürt halkı üzerindeki baskılara son verilmesi, ulusal ekonominin korunması için aralıksız bir mücadele en geniş güçlerin her düzeydeki birliğine temel olabilir.

TKP böylesi somut istemler uğrunda yürütülecek politik kampanyaların, Amerikan emperyalizminin ve faşist diktatörlüğün güçten düşmesine, geniş demokrasi ve barış güçlerinin birliğinin sağlanmasına, işçi ve öteki emekçilerin aktif mücadelesinin, yığın eylemlerinin yükselmesine, yığın örgütlerinin rolünün ve etkisinin bir bütün olarak yükselmesine ve genel olarak sol güçlerin etkisinin artmasına hizmet edeceği inancındadır. TKP böylesi kampanyaların her birinde, değişik bileşimde politik güçlerle ve farklı düzeylerde de olsa, olanaklı en geniş eylem birliklerinin sağlanması için çaba harcayacaktır. Bu süreç içinde geniş demokrasi güçlerinin, gerek TKP ile çok yönlü ilişkilerinin gelişmesi, gerekse onların birbirine yakınlaşması ve ortak bir demokratik

platformda buluşması için ve demokrasi mücadelesinin güçlenmesi için vargüçüyle çalışacaktır.

TKP, ülkemizin sorunlarına çözüm yolu bulunması için mücadele eden bütün güçler için güvenilir bir bağlaşıktır. Evren-Özal yönetimi saldırılarının sivri ucunu her zaman TKP'ne yöneltiyorlar, partimizi halktan ve öteki demokrasi güçlerinden ayrı tutmak, özgür çalışmasını engellemek için her yola başvuruyorlar.

TKP'ne kurulduğu günden bu yana hiçbir zaman politik faaliyetini özgürce yürütme olanağı tanınmadı. TKP'nin ülkemizin ve halkımızın çıkarlarıyla uyum içinde olmayan tek bir faaliyeti olmadığı halde, bu yönde tek bir kanıt öne sürülmeden TKP'nin yasal çalışması yasaklı tutuldu, tutuluyor. TKP'nin legal çalışmasının yasaklanmasını haklı gösterecek tek bir meşru, geçerli gerekçe yoktur. Dün yoktu, bugün yoktur, yarın da olmayacaktır. TKP'nin özgürlüğü bütün ulusal güçleri ilgilendiriyor, toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesinin nesnel bir ihtiyacı olarak beliriyor. Demokrasi isteyen güçlerin TKP'nin legal çalışma özgürlüğünü savunmaları, demokrasi mücadelesine güç katacaktır.

2. Demokrasi mücadelesi ve sendikalar

Emekçilerin en büyük ve en deneyimli yığın örgütleri olan sendikalar bugün Evren-Özal rejimine karşı ne kadar aktif ve uzlaşsız, kararlı bir mücadele yürütebilirlerse, kendi birliklerini ne kadar güçlendirebilirlerse, tabanlarını ne kadar hareketlendirebilirlerse, demokrasinin kazanılması o kadar kolaylaşacaktır, demokrasi işçi ve öteki emekçilerin çıkarlarıyla o kadar uyum içinde olacak ve demokratik Türkiye'de sendikalar o kadar ağırlıklı bir yer elde edeceklerdir. Sendikalar ancak demokratik bir Türkiye'de işçilerin çıkarlarını etkili biçimde koruyabilir ve geliştirebilirler. Sendikalar üzerindeki her türlü baskıya son verilmesi, hükümetin sendikaların faaliyetine karışmasının önlenmesi, özgür toplu sözleşme ve grev hakkının etkili kullanılmasının önündeki bütün yasal engellerin kaldırılması, genel grev, dayanışma grevi ve hak grevi de içinde grev hakkının bütün çalışanlar için eksiksiz sağlanması, lokavtın yasaklanması, Yüksek Hakem Kurulu, Kamu İşveren Sendikaları vb. gibi sendikaların üyelerinin çıkarlarını özgürce korumasına engel olan kurumların kaldırılması, DİSK'in açılması ve özgürce çalışabilmesi, 1 Mayıs'ın işçi bayramı ilân edilmesi ve 1 Mayıs'ta ücretli tatil ve özgür gösteri hakkı sağlanması, bugün demokrasi mücadelesinde sendikal hareketin temel istemleridir.

Sendikalar bugün, işten çıkarmaların önlenmesi, iş yasasının emekçiden yana yeniden düzenlenmesi, emekçilere insanca bir yaşam düzeyi

sağlayacak bir ücret politikası izlenmesi, aynı işi yapan kadın ve erkek işçilerin eşit ücret alması, çalışma saatlerinin azaltılması, yıllık izin sürelerinin artırılması, iş kazalarına ve meslek hastalıklarına karşı etkili önlemler alınması, SSK'nın demokratik bir yapıya kavuşturulması ve fonlarının işçiden yana kullanılması, genç işçilerin korunması, sigortasız işçi çalıştırmanın önlenmesi, tarım ve orman işçilerinin eşit sendikal ve sosyal haklara kavuşması, işyerlerinde özgür sendikal faaliyet yürüttürebilmesi ve işyeri sendika örgütlerinin çalışma koşulları üzerinde söz sahibi olması gibi ivedi istemler uğruna mücadeleyi, ancak demokrasi için mücadele ile bağladıkları ölçüde başarılı sonuçlara ulaşabilirler.

Sendikalar, demokrasi mücadelesinde etkilerini artırabilmek için, en geniş halk yığınlarının demokratik hak ve özgürlüklerini savunmalı, demokratik bir anayasa için, emekçiden yana bir ekonomik ve sosyal politika için, silahlanma harcamalarının azaltılması ve barışçı bir dış politika için seslerini yükseltmeli, bu amaçlar için mücadele eden öteki güçlerle işbirliğine yönelmelidir.

Sendikal harekette bugün ana sorun sendikal birliğin ve sendikal demokrasinin sağlanmasıdır. Sendikalar bugün olduğu gibi güçlerini birleştiremeyen, ortak çıkarlar için eylem birliğini gerçekleştiremeyen, tabanın söz sahibi olmadığı bir durumda kaldığı sürece, ne üyelerinin çıkarlarını gerektiği gibi koruyabilirler, ne de demokrasi mücadelesinde ağırlıklı bir rol oynayabilirler.

Sendikal birlik için, bütün sendikalar Türk-İş'te birleşmeli, bu sağlanıncaya kadar bağımsız sendikalar ve Hak-İş'e bağlı sendikalarla Türk-İş'e bağlı sendikalar arasında işçi hak ve çıkarları için iş ve eylem birliği yapılmalıdır. Türk-İş içinde demokrasi isteyen bütün sendikacılar, Türk-İş'i işçi hak ve çıkarlarını çiğneyen hükümetlere karşı aktif bir güç yapmak ve hükümetlerden ve partilerden bağımsız, işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda egemence karar alıp uygulayan bir duruma getirebilmek için demokratik sendikacılık anlayışı çevresinde birleşmelidir. TKP bu doğrultudaki eğilimi bütün olanaklarıyla destekleyecek, Türk-İş'in ve genel olarak sendikal hareketin bölünmesini getirecek her girişime karşı çıkacaktır.

Türk-İş'in birliği için 12 Eylül rejimiyle işbirliği yapmış olan Amerikancı ve faşist öğelerin sendikal hareketten uzaklaştırılması zorunludur.

Sendikal demokrasi için, sendikalarda politik görüşlere göre ayırım yapılmaması, örgüt yapılarının demokratikleşmesi, tabanın sendikaların karar almasında söz sahibi olması, kararların uygulanması denetleyebilmesi, sendikaların üyelerini çalışmaları hakkında düzenli bilgilendirmesi, onların genel kültür ve eğitim düzeylerinin yükselmesi ve işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda eğitilmesi için çaba göstermesi, geniş bir yayın faaliyeti gerçekleşmesi gereklidir.

TKP, demokratik Türkiye'de sendikaların toplumsal yaşamda anayasa ile güvence altına alınmış ağırlıklı bir yere sahip olması gerektiği görüşündedir. Sendikalar ekonomik, sosyal, politik ve kültürel tüm alanlarda söz sahibi olmalı, karar alınmasına aktif katılabilmeli, işçilerin ve öteki emekçilerin yararına düzenlemelerin etkili takipçisi olabilmelidir. Demokratik Türkiye'de sendikaların ve öteki yığın örgütlerinin, meslek odalarının üyelerinin ülkenin çıkarları için faaliyetleri yasalarla sınırlandırılmamalı, yığın örgütlerinin çalışmaları devletin denetimi altında tutulmamalı, tam tersine, sendikalar ve öteki yığın örgütleri, meslek odaları yasaların yapılmasında söz sahibi olmalı, bu yasaların hükümet ve devlet tarafından uygulanmasını denetleyebilmeli, devletin politik çizgisi üzerinde etkide bulunabilmelidir. Bütün bunlar milyonlarca emekçinin örgütleri olarak sendikaların doğal hakkı ve görevidir.

Komünistler bütün sendikalarda bu amaçlar için çalışırlar. TKP'nin sendikaları "ele geçirmek" gibi özel bir amacı yoktur. TKP'nin amacı sendikaların yukarıda sayılan niteliklere kavuşması için çalışmaktır. Komünistler bu çalışmalarındaki özverileriyle, tutarlı ve kararlı mücadeleleriyle geniş işçi yığınlarının güvenini kazanacaklardır.

3. Demokrasi mücadelesi ve köylülük

Nüfusumuzun yaklaşık yarısı köylüdür. Ülkeyi besleyen en başta köylünün emeğidir. Buna karşılık köylülük bugün İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en kötü koşullarda yaşıyor. Bir avuç büyük toprak sahibinin ve büyük tarım kapitalistlerinin dışında kalan bütün köylülerin durumu sürekli kötüleşiyor. Aynı zamanda köylülük ülkenin politik ve toplumsal yaşamında önemli bir rol oynayamıyor, ağırlığını ortaya koyamıyor.

12 Eylül rejimi köye büyük bir yıkım getirdi. Bugün yalnızca küçük ve orta köylülerin değil, büyük köylülerin durumu da sürekli kötüleşiyor. Köylü bütün ailesiyle gece-gündüz demeden çalışıyor, ama satın almak zorunda olduğu ihtiyaç maddelerinin ve tarım ilaç ve aletlerinin fiyatlarının sürekli artması ve ürettiği ürüne sürekli düşük fiyat verilmesi karşısında durumunun kötüleşmesini önleyemiyor.

Özal hükümetinin politikası tarımsal üretimin artmamasına, hatta yer yer gerilemesine neden oluyor. Köylü artan ölçüde yabancı tarım tekellerinin ve onların yerli ortaklarının sömürüsüne hedef yapılmak isteniyor.

TKP köylünün bu yıkımdan kurtulması ve onun politik ve toplumsal yaşamdaki rolünün artırılması, köyde demokrasi hareketinin yükselmesi için mücadeleyi en önemli bir görev kabul ediyor.

Topraksız ve az topraklı köylünün toprağa kavuşması, köylünün ürününe adil bir fiyat verilmesi, köylü borçlarının iptal edilmesi, gübre, mazot,

ilaç, tohum ve sulama fiyatlarının köylünün belini bükmesinin önlenmesi, köylüye düşük faizli kredi sağlanması ve bütün köylerin okul, yol, su, elektrik, telefona sahip olması, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin bütün köylere ulaştırılması geniş köylü yığınlarının ortak istemleri olarak öne çıkıyor. TKP köylülerin ve köylü örgütlerinin bu doğrultudaki bütün eylemlerini destekliyor, köylünün sesini yükseltebilmesine yardımcı olmak için çalışıyor.

Toprak dağılımındaki adaletsizlikleri ortadan kaldıracak, tarımın modernleşmesini getirecek ve tarımsal üretimin artmasının, tarım ürünlerinin en kısa yoldan iç ve dış pazarlara ulaştırılmasının koşullarını yaratacak, köylünün aile işletmesinin ekonomideki rolünü artıracak ve kooperatifleşmeyi güçlendirecek demokratik bir tarım ve toprak reformu köyün çağdaşlaşmasının ve köylünün durumunun iyileşmesinin önkoşuludur.

TKP bütün demokrasi güçlerini, bütün köylü örgütlerini ve tarım uzmanlarını, bilim adamlarını Türkiye koşullarına uygun demokratik bir tarım ve toprak reformu programının oluşturulabilmesi için ortak çaba göstermeye çağırıyor.

Köyde demokrasi için, köylünün jandarma baskısından kurtulması, "köy koruyucuları" vb. silahlı birliklerin dağıtılması, devlet yönetiminin kırdaki uzantılarının demokratikleşmesi, kooperatifler üzerindeki bütün antidemokratik engellemelerin kaldırılması, köy yönetimlerinin köylüler tarafından ve özgürce belirlenmesi, tarım işçilerinin sendikal haklarının eksiksiz tanınması, angaryanın, marabacılığın, köy sahipliğinin yasaklanması, partilerin ve derneklerin köylerde örgütlenmesini, muhtarların parti üyesi olmasını yasaklayan hükümlerin kaldırılması zorunludur. Köylünün baskı ve zulümden kurtarılması, özgürlüğe kavuşması için mücadele bütün ülkenin özgürlüğü için mücadeledir.

TKP demokrasi mücadelesinde köylünün sesini duyurabilmesi için köylü örgütlerinin güçlenmesini ve aktifleşmesini zorunlu görüyor. Kooperatifler, ziraat odaları, ziraatçı ve tarım uzmanları dernekleri, çeşitli köylü dernek ve birliklerinin güçlenmesi, hükümet üzerinde yoğun bir baskı uygulaması, bütün bu örgütler arasında eşgüdümün sağlanması, köylü hareketini güçlendirecektir.

12 Eylül döneminde Köy-Koop ve bağlı birliklere getirilen engellerin kaldırılması, Tarış, Fiskobirlik, Antbirlik vb. birliklerin hükümete bağlanmasına son verilmesi ve genel olarak kooperatiflerin haklarının artırılması için mücadele büyük önem taşıyor. Köylüler ancak örgütlenerek, demokratik Türkiye için mücadeleye aktif katılarak, işçilerin eylemlerini ve öteki demokrasi güçlerini destekleyerek kendi durumlarında bir iyileşme sağlayabilirler.

4. Demokrasi mücadelesi ve aydınlar

Yüz yılı aşkın bir sürenin tarihsel deneyimi, aydınların ülkemizin ilerlemesinin ve kalkınmasının, emperyalizme ve gericiğe karşı mücadelesinin ana güçlerinden biri olduğunu gösteriyor. Dün olduğu gibi bugün de, emperyalizm ve gericilik ancak aydınlarımızın küçük bir bölümünü halka yabancılaştırmayı, halka hizmet davasından alıkoymayı, kendi halk düşmanı amaçlarına araç etmeyi başarabiliyor. Aydınlarımızın büyük çoğunluğu bilgi ve becerilerini halkın hizmetine verme, bağımsız, demokratik, kalkınmış, aydınlanmış bir Türkiye için mücadele isteği taşıyorlar.

TKP her aydına değer veriyor. TKP aydınlarımızın katkısı ve artan katılımı olmadan ülkemizin ve halkımızın temel sorunlarının çözülmesinin sağlanamayacağı görüşündedir. Aydınlar bugün demokrasi mücadelesinin aktifleşmesinde, halkımızın demokratizm ruhunda eğitilmesinde, barış ülküsünün ülkemizde güç kazanmasında önemli bir rol oynuyorlar. Ulusal kültürümüze, halkımızın geleneklerine, manevi zenginliklerine karşı Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçilerinin açtıkları kültürsüzleştirme, yozlaştırma kampanyasının yenilgiye uğratılmasında aydınlarımıza büyük görev düşüyor. Aydınların demokrasiyi kazanma mücadelesinde daha kararlı olmalarının önemi her geçen gün artıyor.

Farklı politik görüşlere sahip de olsalar, bütün yurtsever ve ilerici aydınlar emperyalizme ve faşizme karşı direnişte, halkımıza aydınlık fikirler taşımada, sendikaların, kooperatiflerin, gençliğin ve kadınların örgütlerinin desteklenmesinde, bilim, sanat ve edebiyat ürünlerinin bunların üyelerine taşınmasında, halkımızın kültürel faaliyete daha geniş çekilmesinde ve halkımızın genel kültür ve eğitim düzeyinin yükselmesine katkıda bulunmada birleşmelidir.

Diktatörlüğün aydınlar üzerindeki baskılarının sona ermesi ve aydınların topluma katkılarıyla oranlı ekonomik ve sosyal haklara kavuşmaları, kendi mesleklerinde özgürce geliştirebilmeleri TKP'nin önde gelen mücadele hedefleri arasındadır.

12 Eylül rejimi ülkemizin sosyal bilimler ve doğa bilimleri alanlarında, mimarlık ve mühendislik alanında, edebiyat ve görsel sanatlar alanında, ilk, orta ve yüksek öğretimde yetiştirdiği kadrolara ve kazandığı deney birikimine karşı sistematik bir saldırı politikası yürütmektedir. Bu saldırının boşa çıkartılması, aydınlarımızın korunması için mücadele bütün demokrasi güçlerinin önde gelen görevi olmalıdır.

TKP şimdiye kadar, ülkemiz bilim, sanat ve edebiyat yaşamına büyük katkılar yapmış olan Nazım Hikmet, Orhan Kemal, Ruhi Su gibi birçok aydını saflarına kazanabilmiş olmaktan onur duyuyor. TKP'nin hiçbir amacı aydınları yabancı değildir ve TKP'nin geçmişinde ve bugününde, onun mücadelesinde her aydın kendinden birşey bulabilir.

5. Demokrasi mücadelesi ve gençlik

Ülkemizin gençliği bugün büyük acılar içindedir. Gençlik işsizdir, açtır, geleceğinden emin değildir. Üniversiteler, liseler, öğrenci yurtları büyük bir gözaltına dönüşmüş, eğitim, buyruk, nasihat, beyin yıkama halini almıştır. Fabrika ve küçük işletmelerde genç işçiler vahşice sömürülmekte, milyonlarca işsiz yarısyandan fazlasını gençler oluşturmaktadır. Evren-Özal diktatörlüğü gençliği düşman ilan etmiştir.

Gençliği böyle bir yaşama mahkum etmek, ülkenin geleceğini mahkum etmektir. Tarihimiz gençlikten bu kadar korkan, ona bu kadar düşman bir başka iktidara daha tanık olmadı.

Ne ki, gençlik ülkemizin ve halkımızın sorunlarına hiçbir zaman kayıtsız kalmamıştır. Gençlik egemen güçlerin kendisini içine hapsedmek istediği dar çerçeveleri aşip halkımızın genel demokrasi, bağımsızlık ve toplumsal ilerleme mücadelesinde her zaman yerini aldı, şanlı bir mücadele tarihi yarattı.

Üniversite gençliği bugün Evren-Özal yönetiminin kendisini içine soktuğu cendereye karşı, YÖK'e karşı demokratik ve çağdaş bir eğitim için adım adım gelişen bir mücadele veriyor. TKP öğrenci derneklerinin istem ve mücadelelerini destekliyor, işçi gençliğin örgütlenmesine yardımcı oluyor.

TKP gençliğin ülkenin bugününde ve geleceğinde söz sahibi olması için mücadele ediyor. TKP demokratik Türkiye'de, toplumumuzun olanaklarının en başta gençliğin yetiştirilmesi, onun geleceğine güvenle bakabilmesinin sağlanması için seferber edilmesi gerektiğine inanıyor.

Demokrasi mücadelesi gençliğin özgürlüğü için mücadeledir. Gençliğe insanca yaşama ve çalışma koşulları, çağdaş, aydınlık, bilimsel bir eğitim, anlamlı ve yaratıcı bir dinlenme ve toplumsal yaşamda aktif bir yer sağlanması, ülkemizin geleceğinin güvence altına alınması demektir.

Bütün demokrasi güçleri gençliğe güvenmeli, ona yardımcı olmalıdır. Öğretim üyeleri, üniversite çalışanları gençlere sahip çıkmalı, onların üniversite ve yurtların yönetimine katılma istemlerini desteklemeli, özerk ve demokratik üniversite mücadelesini birlikte yürütmelidir.

Sendikalar genç işçilerin sorunlarına titizlikle eğilmeli, onların hakları için mücadelede özel çalışmalar yapmalıdır. İşsiz gençlerin ve küçük işyerlerinde çalışan gençlerin örgütlenme çabalarına yardımcı olmalıdır.

Gençlik, egemen güçlerin kendisine yoz alışkanlıklar aşılama, halktan koparma girişimlerine karşı, Amerikancı, faşist, gerici propagandalara karşı uyanık olmalı, terörist örgüt ve grupların gençlik içinde faaliyet göstermesine olanak tanınamalıdır.

Gençlik hareketini bekleyen en büyük tehlike politik görüşlere göre bölünmektir. Bütün gençlerin ortak çıkarları için mücadeleyi başa almak, son yılların deneylerinin de gösterdiği gibi, bölünmenin pan zehiridir.

Gençliğin politik yaşamda aktif bir rol almasının en sonuç acılı yolu, en geniş gençlik yığınlarının birliğinin sağlanması ve korunması, gençliğin bu birlik içinde kendi iradesiyle bilinçli ve örgütlü olarak bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme için, gençliğin sorunlarının çözümü için mücadele eden politik güçleri aktif desteklemesidir.

Gençlik kendi sorunlarının çözümü için ne kadar birleşir ve aktif mücadele ederse, politik yaşamdaki rolü de o kadar artacaktır.

6. Demokrasi mücadelesi ve kadınlar

Demokrasinin ve ilerlemenin ölçüsü, kadınların toplumsal yaşamdaki yeriyile doğrudan orantılıdır. Ülkemizde kadınlar toplumda hakettikleri yere sahip değildir. Kadın hakları, özellikle emekçi kadınlar için çoğu durumda kağıt üzerindedir.

Kadınlarla erkeklerin fiili hak eşitliği için mücadele demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası, demokratik kadın hareketi, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesinin vazgeçilmez bir bileşenidir.

12 Eylül ile birlikte kadınların toplumsal yaşamdaki rolleri daha da geriletildi, kadın haklarını hiçe sayan anlayışlar daha da yaygınlaştırıldı.

TKP kadın hakları için her örgütlenmeye ve girişime büyük değer veriyor.

Komünistler öncelikle emekçi kadınların örgütlenmesine ve emekçi kadınlar üzerindeki çifte sömürüye karşı mücadelenin yükselmesine çalışıyor. Emekçi kadın hareketinin gelenekleri bu mücadeleye ışık tutuyor.

Sendikaların kadın işçilerin özgül sorunlarını ele alan, kadınların sendikal yaşamda aktifleşmesine hizmet edecek özel çalışmalar başlatması, işçi hareketini ve kadın hareketini güçlendirecektir.

Aydın kadın ve genç kızlar, kadın hakları için geniş bir hareketin oluşmasında ve politik güçlerin, genel olarak kamuoyunun kadın sorununa ilgisinin çekilmesinde çok önemli bir işlev görebilirler. Kadın hakları için dilekçe girişiminin uyandırdığı olumlu yankılar bunun göstergesidir.

Demokratik kadın hareketinin başarılı gelişmesi ve etkisini artırması emekçi ve aydın kadınların birliğine bağlıdır.

Parlamentoda onaylanarak yasallaşmış olan Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, ülkemizde kadın hakları için mücadelede birleştirici bir platform oluş-

turuyor. Hangi politik görüşten olursa olsunlar, emekçi ve aydın kadınların, genç kızların bu sözleşmenin ülkemizde fiilen yaşama geçirilmesi için mücadele doğrultusunda uzun vadeli birliğin sağlanması olanaklıdır.

Son yıllarda en güç koşullarda kadınlarımız, işkence ve idamların durdurulması ve genel politik af için, Özal'ın kemerleri sıkma politikasına karşı, barışın korunması için, nükleer savaş tehlikesine karşı yiğit direnişler gerçekleştirdiler. TKP kadınlarımızın bu doğrultudaki her girişimini vargüçle destekleyecektir.

7. Demokrasi mücadelesi ve Kürt halkı

Türkiye devlet sınırları içinde yaşayan Kürt nüfus, kendi topraklarında, kendi anavatanında, tüm ulusal demokratik haklarından yoksun, ağır bir baskı altında yaşamak zorunda bırakılmaktadır. Binlerce Kürt aydını ve genci yalnızca Kürt oldukları, kendi halklarının demokratik haklarını savundukları için zindanlardadır, sürgündedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Kürt nüfusun çoğunlukta olduğu bölgeleri yoğun bir baskı altında tutuluyor, Kürt köyleri boşaltılıyor, Kürtler üzerinde ağır işkenceler uygulanıyor. Diktatörlük anayasası Kürtçe konuşmayı bile suç saymaktadır.

Kürt halkı üzerindeki bu baskının temel nedeni, Kürt halkının varlığının ve ulusal demokratik haklarının tanınmak istenmemesi, buna karşılık Kürt halkının kendi hakları için mücadele yolunu seçmesidir.

Kürt sorununun baskı ve zorbalıkla çözülemeyeceği, tersine daha da keskinleşeceği, 12 Eylül 1980'den bu yana daha açık ortaya çıkmıştır. Kürt halkı üzerindeki baskılar sürüp gittiği sürece, Türkiye'de demokrasi-den söz edilemeyeceği, demokrasiye gerçekten geçilemeyeceği açıktır.

Bugün emperyalizm ve işbirlikçileri Türk ve Kürt halkını birbirine düşman etmeye çalışıyor. Ortadoğu'da askersel-politik konumlarını güçlendirme çabasındaki ABD emperyalizmi halklar arasındaki sorunların kangrenleşmesinden medet umuyor. Evren-Özal yönetiminin Kürt halkı üzerindeki baskıları bu karanlık amaçlara hizmet ediyor.

Kürt sorununun çözümü, ancak Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını, ayrılma, ayrı devlet kurma hakkını elde etmesiyle sağlanabilir. Ters durumda Kürt halkı kendini hiçbir zaman özgür hissetmeyecektir. Kürt halkının ayrılma hakkını savunmak, bu hakkın mutlaka ayrılma, ayrı devlet kurma yönünde kullanılmasından yana olmak anlamına gelmiyor. Komünistler gereken demokratik koşullar oluştuğunda Türk ve Kürt halkının, bölge halklarının, antiemperyalist mücadelenin çıkarlarına

en elverişli olacak bir çözümden yana olacaklar ve Kürt halkının özgür iradesine saygı göstereceklerdir.

Bugünün sorunu, Kürt halkının kendi kaderini tayin edebilmesinin koşullarını yaratabilmek sorunudur. Bu sorun Türkiye'nin demokratikleştirilmesi sorunudur. Türkiye'nin demokratikleştirilmesi için mücadele-den başka bir yoldan Kürt sorununun çözüm yolu açılmaz.

Türkiye'de Türk ve Kürt halkının birlikte özgür olabilmek, gönüllü bir birliğe dayalı demokratik bir devlette birlikte yaşama olanakları vardır.

Türk demokrasi güçleri bugün Kürt halkının varlığının tanınması, Kürt halkı üzerindeki baskıların sona erdirilmesi, zorla topraklarından sürülen ailelerin topraklarına geri dönmesi, Kürt tutuklu ve sürgünlerin özgürlükleri için ne kadar tutarlı ve kararlı bir mücadele verirlerse, Kürt halkının Türk halkına güveni o kadar artacaktır. Türk demokrasi güçleri Kürt halkıyla birlikte diktatörlüğün bölücülük suçlamasını geri püskürtmeli, Kürtler üzerindeki baskılar sürdüğü sürece Türkiye'de demokrasi-den söz edilemeyeceği gerçeğini haykırmalıdır.

Kürtçeye konan yasağın kaldırılması, Kürt halkının varlığının tanınması, Kürt halkına kendi dilinde yayın ve eğitim hakkının sağlanması, Kürt yurttaşların eşit haklılığının güvence altına alınması ve Kürtlerin istemlerini özgürce dile getirebilecekleri koşulların yaratılması, demokrasi mücadelesinin bugünkü temel görevleridir.

Kürt yurtseverleri demokrasi mücadelesinde Türk demokrasi güçleriyle güçlerini birleştirmelidir. Bu, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin koşullarını iyileştirecek, emperyalizm ve işbirlikçilerinin oyunlarını bozacak ve Türk halkının desteğini kazanacaktır.

Günümüzün somut koşulları şu gerçekleri çok açık gösteriyor:

Türk demokrasi güçleri Kürt halkına ve onun mücadelesine gözlerini kapatırlarsa, Kürtler üzerindeki barbar baskılara karşı aktif bir tutum almazlarsa, Kürt halkının güvenini kazanmaya çalışmazlarsa, Kürt yurtseverlerine ellerini uzatmazlarsa, Türkiye'de demokratik bir rejime ulaşılması gerçekleşemez.

Kürt yurtseverleri öncelikle Türkiye'nin, Türk ve Kürt halkının birlikte yaşadıkları bu devletin demokratikleşmesi için mücadeleyi başa almazlarsa, Türk demokrasi güçleriyle birleşmeyi hedeflemezlerse, Kürt halkının özgürlüğünü kazanmasının yolunu açamazlar.

TKP bu gerçekleri dikkate alarak bugünkü aşamada Türk ve Kürt demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması için çalışıyor.

TKP, gerek Türk demokrasi güçleri içinde etkili olan, Kürt ulusal hareketinin ayrılıkçılığa ya da emperyalist amaçlara hizmet ettiği yolundaki görüşleri, gerekse Kürt ulusal hareketi içinde etkili olan geniş Türk demokrasi güçlerini şovenistlikle suçlayan yaklaşımları doğru bulmuyor.

Emperyalizmin ve şovenizmin yenilgiye uğratılmasının temel önkoşulu bugün her iki halkın demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasıdır. Karşılıklı anlayış ve güvene dayalı bir birlik, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin Kürt sorununa ilişkin bütün planlarının boşa çıkarılmasını sağlayacaktır. Tarih emperyalizmin temel taktiğinin Türk ve Kürt halkını birbirine karşı kışkırtmak, düşman etmeye çalışmak olduğunu gösteriyor. Onun için, bugün Türk ve Kürt halkının sözcüleri, tarihteki olayları değerlendirirken de, iki halkın birliğinin sağlanmasına, iki halkın demokratik güçlerinin sıkıca birleşmesine hizmet etmeyecek yorumlardan ve yaklaşımlardan titizlikle kaçınmalıdırlar. Aynı şey bugünün olgu ve olaylarını değerlendirirken de geçerli olmalıdır.

TKP'ne göre, Türkiye Kürdistanı'nın sömürge statüsünde olduğu görüşü ve soyut olarak iki ayrı ülkeden, iki ayrı işçi sınıfından, iki ayrı komünist hareketin varlığından söz edilmesi, ne gerçekleri yansıtır, ne de böylesi yaklaşımlar Kürt ulusal bilincinin gelişmesine yardımcı oluyor. Böylesi yaklaşımlar Kürt ulusal hareketine gerek uluslararası alanda gerekse Türkiye'de daha geniş bir destek ve dayanışmanın sağlanmasını güçleştiriyor.

8. Demokrasi mücadelesi ve dindarlar

Demokrasi için dindarlar üzerinde hiçbir baskı uygulanmaması, dindarların inançları, ibadetleri, kıyafetleri, dünya görüşleri nedeniyle aşağılanmaması, din ve vicdan özgürlüğünün eksiksiz sağlanması, dindarların hiçbir ayrımcılığa hedef olmaması zorunludur.

TKP demokratik Türkiye'de böylesi bir anlayışın egemen olmasından ve laiklik ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalınması, din ve devlet işlerinin birbirinden kesinlikle ayrılmasından, dindarlarla hiçbir dine bağlı olmayanların eşit haklılığından yana olacaktır.

Demokratik bir rejim için, dindarlar ile öteki yurttaşlar arasında karşılıklı saygı ve anlayış olması zorunludur. Dindarlarla öteki yurttaşları birbirine düşürmek isteyen geçmişte hep emperyalizm ve gericilik olmuştur. Emperyalizm ve gericilik bugün de dindarların inançlarını sömürerek onları diktatörlük rejimine yandaş yapmaya, ilerici güçlerden uzaklaştırmaya çalışıyor.

Son yıllarda dindar yurttaşların sıralarında antiemperyalist, antitekel yönelimli bir eğilim giderek aktifleşiyor. Bu eğilim kendi içinde tutucu öğeler de taşısa, demokrasiye geçilmesi için 163. maddenin yanı sıra 141. ve 142. maddelerin kalkması gerektiğini de savunuyor. Reagan'cı, IMF'ci politikalara karşı çıkıyor, siyonizmin Türkiye'deki etkisine karşı mücadele ediyor.

TKP bu akımın ortaya çıkıp güç kazanmasını, sosyal-ekonomik, sosyal-politik nesnel koşulların bir sonucu olarak değerlendiriyor. Türkiye tarihinde ilk kez emperyalizme ve gericici iktidara karşı çıkan bir dinsel akımın oluşması büyük önem taşıyor. Dindar yurttaşların inançlarının emperyalistler ve işbirlikçilerince sömürülmesinin önüne geçilmesinde, onların öteki demokrasi güçleriyle birlikte ortak mücadeleye kazanılmasında bu akım önemli bir rol oynayabilir. TKP'nin de taraf olacağı böylesi bir işbirliği için kimsenin kendi dünya görüşünden ödün vermesi gerekmiyor.

9. Demokrasi mücadelesi ve Kemalistler

Diktatörlük rejimi kurulduğu ilk günden beri Atatürkçülük maskesi ardına gizlenmeye çalıştı. Halk düşmanı politikalarını Atatürkçülüğün gereği gibi gösterdi. Emperyalizmin ve rejimin ideolojik aygıtları Kemalizmi gericici, emperyalizm yanlısı bir açıdan yorumlayıp tanıtma çabalarına giriştiler.

Bugün bu çabaların boşa çıktığı, Amerikancılığın, faşizmin, tekelliliğin çıkarlarının Atatürkçülük adı altında halka benimsetilemeyeceği açık görülmektedir. Bu nesnel bir durumdur, çünkü diktatörlük rejimi hiçbir ulusal niteliği kalmamış olan güçlerin rejimidir. Atatürkçülük ise ulusal çıkarlarla bağlıdır. Ulusal çıkarlara ihanet edenlerin Kemalizmle bağdaşması olanaksızdır.

Faşist diktatörlüğün Kemalizmi kendisine maske yapma çabaları iflas etmiştir. Kemalizmin olumlu mirası ise canlıdır.

Kemalizmin olumlu mirası, onun 1920'li ve 30'lu yıllarda yarı-sömürgelelikten bağımsızlığa, padişahlıktan cumhuriyete, feodalizmden kapitalizme geçişte, uluslaşma ve aydınlanma sürecinde, yani toplumsal gelişme sürecinde oynadığı ilerici rolle; ulusal bağımsızlığı, bağımsız bir ekonomik gelişmeyi ve sanayileşmeyi, laikliği, barışçı bir dış politikayı ve Sovyetler Birliği ile dostluğu savunmadaki kararlılığı ile bağlıdır.

Daha sonraki yıllarda hükümetler Atatürk dönemindeki politika ve anlayışlardan adım adım vazgeçtiler. Bu Türkiye'nin emperyalizmden bağımsız bir gelişme yolunda ilerleyememesini birlikte getirdi, ülkemiz yeniden bağımlılık ağına düştü.

12 Eylül 1980 sonrasında izlenen politikalar ise, yalnızca bu bağımlılık zincirinin güçlenmesini getirmekle kalmadı, cumhuriyetin temel kazanımlarına, ulusal egemenliğe, ulusal ekonomiye, laikliğe, ulusal bilinç ve onura yönelik sistematik saldırıları gündeme getirdi. Bu saldırılar sürüyor ve bağımsız cumhuriyetin, ulusal varlığın temelleri Amerikancı yönetim tarafından adım adım yok ediliyor.

Demokratik devrimin temel görevlerinin çözülmemiş, tersine daha da ağırlaşmış olduğu günümüzde, Kemalizmin bağımsızlık, egemenlik, çağdaşlaşma fikirleri canlılığını koruyor. Kemalizmin olumlu mirasına sahip çıkan güçler barış ve demokrasi mücadelesinde aktif yer alıyorlar. Antiemperyalist mücadelenin daha da yükseldiği koşullarda Kemalist güçlerin genişliği daha açık görülecektir.

Günümüzde Kemalistler işçi sınıfının ve öteki emekçilerin hak istemlerine karşı kayıtsız kalmıyorlar, Kürt halkı üzerindeki terörü onaylamıyorlar, komünistlere ve öteki ilerici güçlere düşmanca yaklaşmıyorlar. Atatürk döneminde işçi sınıfına, Kürt halkına ve komünistlere karşı uygulanan politikaların olumsuz sonuçlarından gereken dersleri çıkarmak Kemalistlerin günümüzde çok daha olumlu bir rol oynamasını getirecektir.

Yalnız Atatürk döneminde değil, 1960'lı yıllarda da Kemalistler ile işçi sınıfının politik güçleri arasında antiemperyalist demokratik amaçlar için mücadelede bir işbirliğinin gerçekleşmemiş olması önemli tarihsel fırsatların kaçırılmasına neden oldu.

TKP barış ve ulusal demokrasi için mücadelede Kemalistlerle işbirliğinden yanadır ve bu uğurda her çabayı gösterecektir.

10. Türkiye ve sosyalist ülkeler

Bugün dünyamızdaki ve bölgemizdeki koşullar, ülkemizin kaderinde olumlu bir rol oynamak isteyen bütün güçlerin sosyalist ülkelere yaklaşımlarını gözden geçirmesini zorunlu kılıyor. Türkiye'nin sosyalist ülkelere ilişkin nasıl bir politika izleyeceği konusu, bütün demokrasi güçleri açısından titizlikle ele alınması gereken konuların ön sıralarında yer alıyor.

Nükleer savaş tehlikesi bütün dünyanın başında sallanıyor. Nükleer bir savaş çıkarsa, Türkiye bu savaşın ilk dakikalarında yok olacaktır. Ortadoğu'da ve Doğu Akdeniz'de birçok sorun ve gerginlikler vardır. Türkiye bu sorunların dışında değildir. ABD hem silahlanma yarışını sürekli tırmandırarak nükleer savaş tehlikesini artırıyor, hem de Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'deki sorunları körüklüyor, Türkiye'yi bölgede kendi jandarması olarak görmek istiyor. Türkiye'nin komşularıyla ilişkilerini gerginleştirmeye çalışıyor. Bütün bunlar savaş tehlikesi demektir.

Bugün açıkça görülmektedir ki, dünya ve bölge barışının korunması Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin rolü olmadan sağlanamaz, hiçbir önemli uluslararası sorun sosyalist ülkelerin dışında çözülemez. Türkiye sosyalist ülkeleri karşısına alarak ya da dışlayarak, onlarla karşılıklı anlayış içinde yapıcı bir diyalog geliştirmeden kendi ulu-

sal güvenliğini sağlamanın sonuç alıcı yollarını bulamaz.

Aynı şey ülkemizin emperyalizmden bağımsız bir ekonomik gelişme yoluna koyulabilmesi açısından da geçerlidir. Pratik deneyler, sosyalist ülkelerle karşılıklı yarar ve eşitlik temelinde geliştirilecek ekonomik işbirliğinin büyük yararlarını kanıtıyor. İlk tekstil fabrikalarımız, Aliağa Rafinerisi, Isdemir, Seydişehir Alüminyum tesisleri, Kromsan tesisleri ve son olarak doğal gaz boru hattı projesi Sovyetler Birliği ile ekonomik işbirliğinin somut ürünleridir. Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle ekonominin çok çeşitli alanlarında çok daha geniş kapsamlı ve kalıcı bir işbirliği gerçekleştirmek olanaklıdır. SBKP 27. Kongresi belgeleri Sovyet devletinin Türkiye gibi ülkelerle işbirliğini daha da derinleştirmeye hazır olduğunu vurguluyor.

Öte yandan Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler uluslararası alandaki ve forumlardaki faaliyetleriyle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin emperyalizmin yeni-sömürgeci uygulamalarına karşı korunabilmesi doğrultusunda aktif çaba gösteriyorlar.

Bütün bunlar, ülkemizdeki barış ve demokrasiden yana bütün güçlerin, sosyalizmi benimsemeseler bile, sosyalist ülkelere karşı bu nesnel gerçekleri dikkate alan sorumlu ve yapıcı bir tutum içinde olmalarını gerektiriyor. Günümüz koşullarında kapitalist bir ülke olarak bizim ulusal çıkarlarımızla sosyalist ülkelerin ulusal çıkarları arasında dünya barışının, barış içinde yanyana yaşamının çıkarlarına da uygun düşen nesnel bir uyum sözkonusudur. Öznel politikaların bu uyumu dikkate almasından halkımız yalnızca yarar sağlayacaktır.

Kaba antisovyetik iddialara, "Sovyet tehditi" yalanlarına prim vermemek, sosyalist ülkelerle ilişkilerimizi gerginleştirmek çabalarına karşı çıkmak, Türkiye'nin, bir NATO üyesi olarak, Sovyetler Birliği'nin ve Varşova Antlaşması Örgütü'nün bütün NATO üyelerine getirdiği barış ve silahlanma önerilerini dikkate alması istemini yükseltmek, ekonomik, politik, kültürel her alanda sosyalist ülkelerle ilişkilerin gelişmesine, partiler, yığın örgütleri, bilim ve sanat adamları ve çeşitli kuruluşlar arasında 12 Eylül 1980'den bu yana sekteye uğrayan ilişkilerin yeniden canlanması için çalışmak bu doğrultuda atılacak somut adımlar olarak öne çıkıyor.

B ö l ü m III

BARIŞ VE ULUSAL DEMOKRASİ PROGRAMI HANGİ GÜÇLER VE HANGİ ARAÇLARLA YAŞAMA GEÇİRİLEBİLİR?

TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, ulusal demokratik güçlerin iktidarı için bir program önerisidir. Evren-Özal diktatörlüğüne son verebilecek, ulusal demokratik bir iktidarı işbaşına getirebilecek ve böylesi bir programı yaşama geçirebilecek güçler bugün somut olarak görülebilir.

Başta işçi sınıfı olmak üzere emekçiler artan ekonomik, sosyal ve politik istemleri ile kendilerini ortaya koyuyorlar. Sendikal mücadele yenden canlanıyor. Ülkemizin en dinamik güçleri arasında yer alan aydınlar ve gençlik barış ve demokrasiden yana aktif tutum alıyor.

Yasal muhalefet partilerinin demokrasi istekleri daha somut içerikler kazanıyor.

SOL BİRLİK'in eylem çevresinde ve eyleme katılan güçlerde bir genişleme var. Önümüzdeki dönemde SOL BİRLİK'in etki olanaklarının genişlemesine yol açacak nesnel etmenler daha da güçlenecektir.

TKP toparlanmış, bugün güçlenme dönemine girmiş bir parti olarak tüm gücünü demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması ve bu programın yaşama geçmesi doğrultusunda seferber edecektir.

Toplumsal muhalefetin hangi biçimlerde ve hangi araçlarla gücünü ortaya koyacağı, mutlak bir kesinlikle öngörülemez. Önemli olan her so-

mut durumda hangi biçimlerin ve araçların ortaya çıktığını görebilmek ve bunları geliştirmektir. Bugünün görevi budur.

Bugün yığınlarda eylemlilik yönünde bir canlanmanın olduğu, bunun yığın eyleminin yükselmesi için elverişli koşullar yarattığı açık gözleniyor. Yığın örgütlerinde yığınların eylemliliğinin yükselmesini destekleme eğilimi güç kazanıyor. Bu nedenle herşeyden önce yığın örgütlerine dikkat vermek zorunludur. Bunlar, sendikalar, gençlik dernekleri, aydın ve kadın girişimleri, meslek odaları, esnaf ve zanaatkar dernekleri, köylü kooperatifleri, çeşitli halk girişimleri, ilerici basın çevreleri, sanat ve kültür çevreleri vb. dir. Bu örgütler ve çevreler demokratik muhalefetin güçlenmesinde bugün etkili bir işleve sahiptir ve onların bu işlevi daha da güçlendirilebilir.

Bugün tüm bu örgüt ve çevrelerin açık biçimde dile getirdikleri demokratik istemler kendi tabanlarında, yığınlarda önemli ölçüde destek buluyor. Bunlar yığınların somut istemlerini önemli ölçüde politik mücadele alanına yansıtıyorlar.

Yığın örgütlerinin demokrasi mücadelesindeki işlevlerinin güçlendirilmesi ile yığınların desteği sağlanabilir, onların demokratik çıkışlarının diktatörlükçe ezilmesi önlenir ve bu çıkışlar güçlendirilebilir.

Yığın örgütlerinin içinde farklı politik görüşten demokrasi güçleri bugün bir ölçüde birlikte hareket ediyorlar. Bu örgütler böylece hem tepede hem tabanda güçlerin birleştirilmesinin hazır ve etkili araçları oluyorlar. Bu daha da gelişebilir ve pekişebilir. Söz konusu yığın örgütleri ve çevreler kendi aralarında da diyalog ve işbirliğini gerçekleştirebilirler. Böylesi işbirlikleri için artık çok somut platformlar ortaya çıkmıştır.

Bütün bunların sonucunda tek tek demokratik istemler somut bir alternatif program haline gelebilir. TKP böylesi bir programın kendi Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'yla büyük ölçüde uyum içinde olabileceğine inanıyor.

Yığın örgütlerinin ve çevrelerin demokratik istemler doğrultusundaki mücadelelerini yükseltmeleri, ortak istemlerden oluşan bir programın belirginleşmesi ve demokratik politik güçlerin bu örgüt ve çevrelerin mücadelelerini aktif desteklemesiyle birleşik demokratik yığinsal hareketin boy vermesinin olanaklı olduğu görülmektedir. Şimdiden bu yönde adımlar atılmıştır.

Yığın örgütleri ve çevreler demokratik istemleri uğruna mücadelede çeşitli eylem biçimlerine başvuruyorlar. Yeni ve daha yığinsal eylem biçimlerine yöneliyorlar. En geniş yığınları diktatörlüğe karşı mücadele içinde birleştirebilecek eylem biçimlerinin desteklenmesi, yığinsal demokratik hareketin rolünün sürekli artmasını getirecektir.

Birleşik yığinsal demokratik hareket ile Marksist sol partilerin ve yasal muhalefet partilerinin işbirliği sorunu kendiliğinden çözüme kavuşmakta olan bir sorundur.

Eğer bir kazaya uğramazsa önde seçimler duruyor. Bugünden büyüyecek birleşik yığinsal demokratik hareket seçimlerde de işbirliğinin somut yollarını bulacaktır. Bu zor değildir.

Demokratik bir seçim, demokratik bir parlamento ve demokratik bir hükümet istemleri tüm diktatörlük karşıtı güçlerin istemidir. Bu güçlü istemin önünde durulmaz.

Seçimlerle oluşacak parlamentonun demokratik niteliği bugünden ve seçim ortamında yaratılacak demokratik işbirlikleri tarafından belirlenecektir. Bu işbirliği yığınların istemlerine ne ölçüde açık olursa, parlamento da, kurulacak yeni hükümet de o ölçüde demokratik olacaktır.

Seçilecek parlamento, yeni demokratik bir anayasa, demokratik bir seçim yasası, sınırsız genel af görevlerini yüklenmeli, demokratik hak ve özgürlükleri eksiksiz sağlamalı ve uzak olmayan bir zamanda demokratik seçimleri öngörmelidir.

TKP, birleşik yığinsal demokratik harekete dayanacak ulusal demokratik iktidarın, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nda yer alan önlemleri yaşama geçirmesi için mücadele edecektir. Ulusal demokratik hükümete katılacak güçler arasında, işçi sınıfının etkisi ve ağırlığı, öncülük derecesi, TKP'nin ve birleşik sol güçlerin o andaki güçlülüğü ölçüsünde ulusal demokrasi eksiksiz kurulabilir.

TKP 1986 ULUSAL KONFERANS TEZLERİ

B ö l ü m I V

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'mız, böyle bir programın uygulanması ile doğacak barışçı, egemenlik haklarına sahip, demokratik ve kalınan bir Türkiye isteyen tüm güçlerin katılımı olmaksızın bütün sonuçları ile uygulanamaz.

TKP böyle bir Türkiye için kurulduğu günden bu yana mücadele veren bir partidir. Bu nedenle TKP, öne koyduğumuz ülkemizin kurtuluşu doğrultusunda mücadele eden bütün demokrasi güçleri ile birlikte olacaktır. TKP hiçbir zaman ülkenin sorunlarını tek başına çözeceğini ileri sürmedi. Ne var ki, TKP dışlanarak da ülkenin sorunlarının çözülmeceğine cumhuriyet tarihi tanıktır.

TKP işçi sınıfının partisidir. İşçiler demokrasiden en fazla çıkarı olanlardır. Ne zaman demokrasiye darbe gelmişse, en başta işçilere, onların sendikal hareketine, sol güçlere, tutarlı demokrasi güçlerine vurmuştur. Ne zaman işçi sınıfına vurulmuşsa, TKP'ye vurulmuş, ne zaman TKP'ye vurulmuşsa aynı zamanda işçi sınıfına vurulmuştur.

TKP'nin yasak altında tutulması demokrasi adına her zaman bir utanç olacak ve böyle bir demokrasi kısıtlı bir demokrasi olacaktır. Çünkü, düşünce özgürlüğü ya vardır, ya yoktur. İnsanlığın lanetlediği faşizm ve savaş yanlısı, çağdışı akımlar bir düşünce akımı sayılmıyorlar. Bu nedenle sınırsız, engelsiz bir düşünce özgürlüğü yoksa orada demokrasi

her zaman tartışmalı olacaktır. Marksizm üniversitelerde de okutulan bir bilimdir. Marksist düşünceye, sosyalizme kendince sınırlar koyarak özgürlük tanımak da, düşünce özgürlüğü önüne engel koymaktan başka bir şey değildir.

Düşünce suçu diye birşey olamaz. Bu çağdışı bir anlayıştır. Bu anlayış Ceza Kanunu'nun 141. ve 142. maddelerinde sembolleşti. Buna 163. maddeyi de eklemek gerek. Bu maddelerin yalnız komünistlere, yalnızca vicdan özgürlüğü isteyen dindarlara uygulanmadığının, iktidarlarca hoş gitmeyen muhalefet güçlerine, özellikle demokrasi isteyenlere karşı uygulanmasının sayısız örneklerini yaşadı halkımız. Özellikle 141. ve 142. maddeler yalnızca komünistleri değil, demokrasiye inanan herkesi vuruyor.

TKP'yi kurulduğundan bugüne kadar yaklaşık 65 yıldır yasak altında tutanların asıl amacı, ülke gerçeklerinin ve halkımızın sorunlarının doğru çözümlerinin duyulmasını istememeleridir. Bu nedenle ülke gerçeklerini dile getirenlere karşı "komünist, TKP ağızıyla konuşuyorsun" suçlaması yapılagelmıştır. Bu tehditle demokratlar susturulmak istenmiştir. Artık tüm demokrat güçlerle elele bu kaba oyunu bozmalıyız.

Egemen güçler bu oyunun sürebilmesi için hep ikiyüzlü, sinsî bir politika uyguladılar. Bir yandan TKP'yi yasak altına aldılar, halkımız TKP'yi tanımamasını istediler, öte yandan sanki gizliliği TKP'nin kendisi istemiş gibi, "TKP gizlidir, ona yaklaşmayın" dediler. TKP'yi karanlık, umacı gibi göstermek için aralıksız propaganda yaptılar.

Bu nedenle halkımıza, öteki demokrasi güçlerine partimizi, yaptıkları ve yapamadıkları ile üstünlükleri ve eksik ve hataları ile her yönden olduğu gibi göstermeyi demokrasi mücadelesinin bize yüklediği bir görev sayıyoruz. Ulusal Konferansımızın amaçlarından biri de budur.

Ülkemizin, halkımızın en yaşamsal, en yakıcı sorunlarının çözümü için TKP'nin, en zor koşullar altında bile en önde, en kararlı mücadele ettiğinin sayısız örneklerini vermek mümkündür.

Herşeyden önce TKP ülkemizin en eski partisidir. Bir komünist parti için kendi tarihi her zaman ders çıkarılacak bir hazinedir. Partimizin, kurulduğundan bu yana ülkemizin hangi sorunlarının çözümü için mücadele ettiğine bakmak çok öğretici olacaktır. O zaman görülebilir ki, TKP ülkemizin sorunlarının çözümünün en ısrarlı takipçisi olmuştur.

TKP'nin ilk çekirdekleri cumhuriyetin kuruluşundan da önce ortaya çıkmıştır. İşçi sınıfımızın doğup gelişmesi ile paraleldir. Bu açıdan TKP cumhuriyetten de eskidir.

Partimiz 10 Eylül 1920'de resmen kuruldu. Komünistlerin Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndaki rolü ne kadar istense de unutturulamaz. Onlar emperyalizme karşı en önde savaştılar.

TKP, ulusal kurtuluşun demokratik cumhuriyetle tamamlanması belgisini ilk yükseltendir. Komünistler cumhuriyetin kuruluşunun neferidir ve sonraki yıllarda da dış ve iç gericiliğe karşı genç cumhuriyetin en önde gelen savunucuları oldular. Ancak TKP, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın temel gücü olan işçi ve köylülerin temel çıkarlarının cumhuriyet kurulduktan sonra gözardı edilmesini, köklü bir toprak reformunun gerçekleştirilmemesini, kapitalist yola girilmesini şiddetle eleştirdi. Ekonomik bağımsızlığı güvence altına alacak, ulusal kurtuluş devrimini tamamlayacak adımların atılmamasının ülkemizi yeniden emperyalizmin ağına sürükleyeceğini herkesten önce açıkladı. Bugün ülkenin durumu, ne yazık ki, tam da böyledir.

TKP, İkinci Dünya Savaşı öncesinden başlayarak, Türkiye'nin Nazi Almanyası yanında savaşa sürüklenmesi için uğraşan faşizm yanlılarına karşı durdu. Aynı zamanda savaş vurguncusu kapitalistlere karşı emekçi halkın çıkarlarını savundu.

Savaş sonrasında TKP tek partili rejime son verilmesi, genel demokratik özgürlüklerin elde edilmesi, barışın ve ulusal bağımsızlığın savunulması, toprak reformunun gerçekleşmesi için tüm demokratik güçlerin işbirliğini sağlamaya çalıştı.

Türkiye'nin NATO'ya girmesine ilk TKP karşı çıktı. Kore'ye ABD çıkarlarını korumak için asker gönderilmesine, bu haksız savaşa da ilk karşı çıkanların arasında TKP vardır.

İşçilerin sendika kurması yasakken sendikal özgürlükleri en başta TKP savundu. Sendikal eyleme ve sendikaların kuruluşuna önderlik yaptı. İşçilerin sendikal birliğini durmaksızın savundu. Egemen güçler sendikal özgürlükleri işçi sınıfına sunmadı, işçi sınıfı komünistlerin önderliğinde uzun bir mücadele sonucu bu hakları kısıtlı da olsa elde etti.

1973'ten sonra TKP gerçekleştirdiği atılım ile toplumun her kesiminin demokratik haklarını en açık ve en önde savundu. Bu kesimlerde demokratik örgütlenmelerin hızlanmasına yardımcı oldu. Sınıf sendikacılığının gelişmesindeki etkili rolü yadsınamaz.

TKP'nin, 12 Eylül 1980 askersel darbesinden sonra barış, ulusal bağımsızlık ve demokrasi için verdiği mücadele ise biliniyor. Bu dönemde TKP, en ağır saldırıya uğrayan güçlerden biri olduğu halde, halkımıza bu rejimin içyüzünü anlatmaya birgün bile ara vermedi. Partimizin belgeleri ortadadır.

Görülebilir ki, TKP'nin tarihi barış, bağımsızlık, demokrasi, ülkenin kalkınması için, sömürüye karşı ve sosyalizm için mücadele tarihidir.

Bu tarih onurlu bir tarih, ama aynı zamanda acılarla dolu bir tarihtir. TKP'nin kurucusu ve ilk başkanı Mustafa Suphi ve 14 parti yöneticisi Karadeniz'de haince katledilerek TKP yokedilmek istendi. Bu darbe

gerçekten de ağırdı. Partimizin toparlanması hayli zor oldu. TKP'nin sayısız yönetici ve militanı ağır işkencelerden geçti, zindanlarda ya da politik göçmen olarak yaşamını yitirdi. TKP haksız ve yalan dolu sayısız propaganda kampanyaları ile boğuşmak zorunda kaldı.

TKP'nin Ülke Sorunlarına Yaklaşımı

TKP işçi sınıfının devrimci partisidir. Ancak TKP yalnızca işçi ve emekçilerin çıkarlarının savunuculuğu ile yetinmiyor. Çünkü biliyoruz ki, işçi sınıfı kendisi ile birlikte tüm toplumu kurtarma görevi ile yükümlüdür. Bu nedenle partimiz ülkenin karşı karşıya olduğu her sorunun çözümünde sorumluluk üstleniyor.

TKP enternasyonalist bir partidir. Partimiz dünyanın tümünü dikkate alıyor, tüm halkların ve işçi sınıfının çıkarlarını gözetiyor. Başka halkların çıkarlarını çiğneyerek kendi halkının çıkarlarını savunmak olanaksızdır. TKP milliyetçiliğin ve şovenizmin karşısındadır. Böylesi milliyetçi anlayışlar dün Hitler, Mussolini gibilerini insanlığın başına bela etti. Bugün de aynı amaca hizmet ediyor.

TKP aynı zamanda ulusal nitelikte bir partidir. Komünistler kendi yurtlarını, kendi halklarını seven en ateşli yurtseverlerdir. Biz ülkemizin dünya milletleri arasında saygın, onurlu bir yeri olsun istiyoruz. Halkımız geri kalmışlığın acı ve utancını geride bıraksın istiyoruz. Ülkemizin efendisi yalnız ve yalnızca halkımız olsun, halkımız kendi geleceğini, kendi rejimini ve düzenini kendisi belirlesin istiyoruz.

TKP bugün ulusal çıkarların, ulusal değerlerin savunulmasına her zamankinden daha fazla önem veriyor. Biz, emperyalizmin halkımızı kültürsüzleştirme, yozlaştırma "Amerikan yaşam tarzını" kabul ettirme çabalarına karşı ulusal kültürü savunuyor, onun demokratik öğelerine sahip çıkmayı görevimiz sayıyoruz. Ulusal çıkarları, değerleri, ulusal kültürü küçümsemeyi devrimcilik sanan görüşleri reddediyoruz.

TKP'nin demokrasi isteği ve mücadelesi taktik değildir. Yani diktatörlüğün varlığıyla sınırlı değildir. Biz demokrasi mücadelesi verilmeden, halkın çoğunluğu demokrasi mücadelesine aktif katılmadan sosyalizme varılamayacağına inanıyoruz. Çünkü sosyalizme giden yol demokratiktir. Halkın çoğunluğu sosyalizmi istemeden sosyalizm mümkün değildir. Kaldı ki, sosyalizm en gelişkin demokrasi demektir. Sosyalizmde de demokrasi önemlidir.

TKP yalnız kendisi için demokrasi istemiyor. Bir avuç işbirlikçi dışındaki kalan diktatörlüğe karşı tüm güçler için demokrasi istiyor. Bizim savunduğumuz demokrasi, sınıf karşıtlarımızın da kendi görüşlerini açıkça ortaya koyabilecekleri bir demokrasidir. Ama elbette işçi ve öteki

emekçi sınıfları için şimdiye dek sahip olmadıkları genişlikte özgürlüklerin varolacağı bir demokrasidir bu.

TKP yalnız biçimsel özgürlüklerle yetinmenin yanlış olacağı, bağımsız ekonomik kalkınma yoluna girmeden, halkın yaşamında hissedilir bir değişiklik gerçekleşmeden ülkenin demokrasi yoluna girdiğinin söylene-meyeceği görüşündedir.

TKP demokrasi sorununa, kendisi de içinde, solun geçmişte yeterli önemi vermediği kanısındadır. Partimiz 5. Kongresinden itibaren bu yanıltan sıyrılmıştır. Demokrasi sorununa ülkemizin tarihsel gelişimi içinde ve somut bakmaktadır. Demokrasi için mücadele edecek güçleri de böyle bir çerçeve içinde değerlendiriyor ve demokrasi mücadelesinin güçlerinin çok geniş olduğunu görüyor.

Sonuç olarak TKP değişen dünyamız ve ülkemizin sorunlarının şematik, basma kalıp yaklaşımlarla anlaşılamayacağı görüşündedir. Herkes-ten önce komünistler kendilerini yenileyebilmelidir. Yeni bir anlayış ve yeni bir davranış geliştirebilmelidir. TKP teorik, politik, pratik tüm yönleri ile bu çabanın içindedir. Bu, Marksizm-Leninizmi ülkemiz koşullarına yaratıcılıkla uygulama çabasıdır. Bunu partimize gelen 1981 Mayıs darbesinden bugüne, TKP'nin mücadele yolu ve amaçları içinde görmek mümkündür.

TKP'ye Gelen Saldırı ve Sonrası

Partimize gelen saldırı bize ağır kayıplar verdirdi. Pek çok üyemiz tutuklandı. TKP üyesi olduğu savı ile pekçok yurtsever işkencelerden geçirildi. Haklarında davalar açıldı. Davalar tek bir şeyi ortaya koydu: TKP'ye yöneltilen suçlamalar baştanbaşa yalandır. TKP için "terörist" dendi, ama tek bir kanıt öne konulamadı. Suçlamalar akıl almaz boyutlara vardırıldı, ama her birinin yalan olduğu tek tek ortaya çıktı. Kısaca, TKP diktatörlüğün her türlü yalan üretme, işkenceler altında zorla ifade alma, TKP'nin gerçekleri ortaya koymasına, bunları halkın duymasına olanak tanımayacak gibi tek yanlı, hukuk ve adalet duyguları ile bağdaşmayan "yargılama"sından bile alınıp çıktı. Diktatörlüğün mahkemelerinde TKP üyeleri ve yurtseverler bu gerçeği haykırdılar.

Diktatörlük yalnızca fiziksel saldırı ile yetinmedi. Tutuklamalar, politik cinayetler ve işkencelere paralel ideolojik-psikolojik-moral bir saldırı yürüttü. Partimizin dağıldığı, ülkede tutuklanmamış parti üyesi kalmadığı, parti yönetiminin bölündüğü yalanlarını yaydı. Ortalığı toza dumana boğdu. Bir yandan da parti içinde gerçekten bölünmeler yaratmak için çıkırtmalar yaptı.

Bu dönem partimiz için gerçekten varlık yokluk dönemi idi. En zor,

acı, kahrılı bir dönemdi. Saldırı nedeni ile pek çok örgüt ve üyemiz ile bağımız kopmuştu. Gerek parti yönetimi gerekse bağı kopan parti üyelerimiz açısından tutuklanma endişesinden çok bu dedikodu ve yalan makinası acı vericiydi. Partimizin yeni kuşakları böylesi bir saldırıyla ilk kez karşılaşılıyordu. Bu açıdan deneyimsizdi. Geçmiş hatalarımız ne deniyle de hazırlıksızdı.

Parti yönetimi yalanların tersine ezici bir çoğunlukla polisin tutuklama saldırısını başarı ile atlatabilmişti. Partimizin pek çok sağlam çekirdeğine polis ulaşamamıştı. Partimizin tarihinde ilk kez polis böylesine başarısızlığa uğruyor, partimiz ise tarihsel bir fırsat yakalıyor, tarihsel açıdan inisiyatifi ele geçiriyordu. Ağır saldırıya rağmen ülkede varlığını ve mücadele gücünü ve potansiyellerini korumayı başarıyordu.

Parti yönetiminin önünde, bugün bile geriye baktığımızda ürküntü veren dev gibi sorunlar vardı. Böylesi saldırıya uğrayan hemen her komünist partisinin başına gelen, partimizin tarihinde de pek çok kez yaşanmış bölünme-parçalanma bizim de başımıza gelecek miydi? Ülkede partimizin varlığını koruyabilecek miydik? Bağı kopan sayısız parti üyesine ve örgütlerimize ulaşabilecek miydik? Tüm bunları polisin uzanamadığı, ortaya çıkaramadığı sağlam örgüt çekirdeklerimizi koruyarak başarabilecek miydik?

Parti yönetimimizde sorunlar yok muydu? Vardı. Farklı düşünenler vardı, sorunlar vardı. Ama dedikoduların tersine bölünme yoktu. Partimizin bu ağır saldırıyı atlatabilmesinde yönetimin bu niteliği önemli bir rol oynadı. Dedikodular doğru olsaydı, partimizin bugünkü güce varması hayal bile edilemezdi. Pek çok üyemizin tutuklanması, pek çok örgütümüzün dağılması, sürdürülen akıl almaz dedikodu, yalan furçası elbette üyelerimizi etkiliyordu. Zaten gericilik dönemleri devrimci moral ve bilinci olumsuz etkileyen nesnel bir ortamdır. Tüm bu nedenlerle parti yönetimi ile henüz ilişki kuramamış, gerçekleri bilemeyen parti üyeleri arasında hizipleşme, gruplaşma eğilimleri de ortaya çıktı.

TKP tüm bu zorlu sorunları nasıl aştı? Toparlanma döneminde izlediğimiz politika bunda belirleyici oldu. Dahası bugün geriye dönüp baktığımızda, toparlanma dönemi uygulamalarıyla, bugün ve gelecek için yararlı derslerle dolu önemli bir deney biriktirdiğimizi görüyoruz.

Parti yönetimi daha 12 Eylül askersel darbesinin ilk gününde yeni rejimin çelişkilerini doğru bir şekilde saptadı. Rejimin sola ve demokrasi güçlerine ağır zararlar vermesine karşın zayıf olduğunu belirledi. Bu nedenle TKP mücadele planını beş-on yıl sonrasına göre yapmadı. Partimiz bir yandan toparlanırken öte yandan diktatörlükle mücadeleye bir gün bile ara vermeyecekti. Bu kararımız partinin içe dönmesini önledi.

Öte yandan parti yönetimi geçmiş hatalarımızın daha kongre öncesin-

de açık özeleştirisini yaptı. 5. Kongre'de bunları daha kesin bir dille ifade etti. Ayrıca eleştiri yapan hiç bir parti üyesi engellenmedi. Ne o günlerde, ne de bugün farklı düşündüğü ya da eleştiri yaptığı için tek bir üye partiden uzaklaştırılmamıştır.

TKP yalnızca hatalarının açık yürekli eleştirisini yapmakla kalmadı. 5. Kongre sonrası doğru çalışma tarzını ortaya koyma çabaları ile hatalardan ders çıkarma olgunluğuna geldiğini de gösterdi.

12 Eylül öncesi dönemde, dünya ve ülke sorunlarına ve onların çözüm yollarına geniş bir perspektifle bakamıyor, çoğu durumda şematik görüşlerle yetiniyorduk. Teoriye yaklaşımımızda, politik hattımızda, pratik çalışmalarımızda "sol" sekte çizgiler vardı. Sınıf çıkarını, parti çıkarını "dar" anlıyorduk. Rekabetçilik vardı. Birlik politikasını yeterince kavramamıştık. İşçi sınıfı dışında kalan diğer demokratik güçlere yeterli dikkati veremiyorduk. Köylülüğün önemi sözde kalıyordu. Aydınların rolünü derin biçimde kavramış değildik, onlara yaklaşımda da sorumlu dene-meyecek tutumlarımız olmuştuk. Parti anlayışımız, hataların görülmesini güçleştiren, idealize edilmiş bir anlayıştı, yeterince olgun değildi. Parti yaşamında da buradan kaynaklanan bir dizi eksik ve yanlışımız vardı.

Bugün benzer yanlışları hiç yapmadığımızı, eksikimizin olmadığını söyleyemeyiz. Böyle de olsa, görüşlerimiz ve yaptıklarımızla daha doğru ve olgun bir düzeye yükseldiğimize kuşku duymuyoruz.

Saldırının üzerinden henüz iki yıl gibi çok uzun sayılmayacak bir süre geçmişken TKP, 51 yıldır yapamadığı 5. Kongresi'ni yaptı.

Kongre nasıl toplandı? Kongre öncesinde özel bir çalışma ile parti örgüt ve üyelerimizle bağlantıların kurulma süreci tamamlandı. Rapor ve yüzyüze görüşmelerle onların görüş, düşünce eleştirileri alındı. Aynı şey ülke dışı parti örgütleri ile de yapıldı. Bu çalışmanın arkasından ülke içinden ve ülke dışından gelen örgüt sekreterleri ile Politik Büro'nun genişletilmiş toplantısı gerçekleştirildi. Böylece partimiz kongre için gerekli yetkinliğe, toparlanma düzeyine ulaştı.

Bu pratik ve örgütsel çalışmaya paralel olarak ideolojik, teorik çalışmalara büyük dikkat ayırdık. 12 Eylül öncesi dönemde teorik çalışmalara gereken dikkati verememiştik ve ideolojik çalışmalarımız zayıf kalmıştı. TKP bu zor dönemde bu eksikliği gidermek için yoğun çaba harcadı. Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri ile ülkemizin ekonomik, sosyal, politik sorunlarını inceledi, görüşlerini ortaya koydu. Kongre öncesinde Tezler üzerinde geniş bir tartışma açtı. Tezlerimiz üzerine çok sayıda görüş geldi. Tezlerimiz hapishanelere kadar girdi. Teorik dergimiz Yol ve Amaç da bu dönemde çıktı.

TKP parti örgütlerinin görüşlerini almakla, tezlerin tartışılması ile de yetinmedi. Kongreden önce konferans topladı. Parti Konferansımızda tezler bir kez daha tartışıldı, görüşler belirlendi. Ancak bundan sonradır

ki, gizlilikte olan bir parti için belki de lüks sayılabilecek bir demokratik işleyişle 5. Kongre, ülke ve ülke dışı parti örgütlerimizden çok sayıda katılımı toplandı. Kongrede de her sorun geniş ölçüde tartışıldı. Kongre yeni yönetimi seçti, tüzük ve programı kabul etti. Kongre tüm kararlarını oy birliği ile aldı.

TKP 5. Kongresi, parti tarihimizde yeni bir dönemi başlattı. Yeni ancak eskiyle de sıkıca bağlı! 5. Kongre TKP'nin kurucusu Mustafa Suphi'den Şefik Hüsnü, Zeki Başımar ve İ.Bilen'e kadar bütün parti yönetimlerine sahip çıktı. Kongre partimizin toparlanma döneminin tamamlanmışlığının ve güçlenme dönemine girdiğinin en somut kanıtıydı.

Kongreden sonra parti içinde grupçu, fraksiyonel hareketler eriyip yok oldu. Asla ceza uygulamalarına başvurmaksızın bu gerçekleşti. Parti içi tartışma, eleştiri, özleştirme ve dışa dönük çalışmalar, parti yönetiminin objektif kadro politikası parti içinde grupçu eğilimleri doğuran ortamı yoketti.

Darbe sonrası toparlanma dönemi TKP'nin bir deneyi ve bir kazanımıdır. Böylesi dönemlerde komünist partiler bazen partinin geleceği için, bu zor koşullarda partiyi "daraltma" taktiği izlerler. TKP ise farklı bir yol seçti. Partiyi "daraltmadan" bu zor dönemi aşma yolunu tuttu.

Gerçekten de partimiz daha 5. Kongre sonrasında, sanılanın tam tersine, 12 Eylül darbesinin hemen öncesindeki duruma göre "genişledi". Bu genişlemeye yeni üyelerin katılımını dahil etmiyoruz. 12 Eylül öncesi partiyle uyumsuzluğa düşmüş, partiden uzaklaşmış birçok çevre ya da şu ya da bu nedenle kenarda küskün kalmış pek çok üye partiye döndü. Böylece, partimiz oransal olarak daha da genişledi. Bu hiç de kolay olmadı. Ancak, bugün, bu yolla partimizin toparlanmasının başarılı sonuçlarının güçlenme dönemine hızla girmemize olanak verdiğini görüyoruz.

Kongre ile toparlanmadan güçlenme dönemine geçildi. Özellikle TKP'nin 65. kuruluş yılında açtığımız "TKP'yi güçlendirme" kampanyası sonucunu bugün partimiz artık güçlenme dönemindeyiz.

TKP 5. Kongreden sonra kongre kararlarını yaşama geçirmek için çok yoğun bir çalışma dönemine girdi. Eskiden yılda bir defa toplanan Merkez Komitemiz 1984'de üç kez toplandı. Önündeki en ivedi sorunları çözdükten sonra, şimdi iki kez toplanıyor. Politik Büro ise zaman zaman her hafta toplanıyordu.

Bu dönem içinde Genel Sekreterlik yarısından fazlası ülkedeki parti üyeleri olmak üzere 400'den fazla parti yönetici ve üyesi ile görüşmeler yaptı.

Partimiz yığınlarla bağlarını güçlendirmek için yoğun çaba harcadı. Parti örgütlerimizin sempatican çevrelerinin genişlemesinin yanısıra, parti basını için başlattığımız mektup kampanyası tahminlerimizin üstünde

olumlu sonuç doğurdu. Sürengen hale geldi. Bugün legal bir yayın için bile azımsanmayacak bir rakam olan günde 12 mektuba ulaştık. Üstelik bu mektuplar türlü engelleri aşarak geliyor ve bunları yazanlar türlü tehlikeleri göze alıyorlar. Mektuplar yalnız parti üyelerimizden değil, sempaticanlarımızdan, diğer sol örgüt ve çevrelerden, sıradan yurttaşlardan geliyor. Yayınlarımızın üçte birine yakını doğrudan mektuplardan oluşturuluyor. Yalnızca bu bile parti basınının işçi ve emekçilerin, halkın sesi olduğunu kanıtlamaya yeter.

İdeolojik çalışmalarımızda kongre öncesi başlayan canlanma kongre sonrasında artarak sürdü. Bu çalışmalarımızı hem nicelik, hem nitelikçe güçlendirdik. Radyolarımızda yayınların içeriği güçlendi. Bunu artan dinleyici sayısından, gelen mektuplardan somut olarak görebiliyoruz.

Partinin artan çalışma temposu gereği ve öne koyduğumuz amaçlara verebilmek için merkez organımız Atılım gazetesini aylıktan onbeş günlüğe indirdik. Ülkede basım ve dağıtım aralıksız sürdü. Şimdi haftalık indirme hedefi önümüzde duruyor.

Pek çok broşür çıkardık. Toplam yayın çeşitimiz 1973'den 12 Eylül darbesine kadar olan süre içinde çıkardıklarımızın iki katından fazladır. Yine daha önce gerçekleştiremediğimiz merkezi eğitim çalışmalarını başlattık. Ancak henüz bu çalışmanın yerli yerine oturduğunu söyleyemeyiz.

İdeolojik alandaki çalışmalarımızda politikamızı geliştirmeye ayırdığımız dikkatin altını çizmeliyiz. Merkez Komitemizin her Plenumu parti politikamızın geliştirilmesinde bir köşetaşı oldu. Partimizin bu çabası teori ile pratiğin birliği için gösterdiğimiz dikkatin bir sonucudur. Çünkü bu birlik öncelikle politika ile kurulabilir. Parti politikası somut ve güncel bir politika değilse ve aynı zamanda bu politika yeni yeni teorik sorunları gündeme sürmüyorsa o durumda teori ile pratik birliği zayıf demektir. Aynı zamanda bu bağ sağlam değilse parti programı ile politika arasında kopukluk ortaya çıkar.

Partimizin eylem kapasitesi de arttı. Ülkede gerçekleşen her önemli yığın eyleminde parti üyelerimiz hem o eylemin içinde oldular, hem de en önünde yer aldılar. Parti örgütlerimiz sol güçlerin ve geniş demokrasi güçlerinin birliği yolunda aktif rol oynamaya başladılar.

Ülke dışında da partimizin örgütlü gücü genişledi ve eylem kapasitesi yükseldi. Batı Avrupa'da parti örgütlerimiz göçmen işçi sorunlarına, gençliğin sorunlarına şimdi çok daha somut ve canlı yaklaşıyor. Batı Avrupa'da sol güçlerin birliğinin güçlenmesi ve daha geniş demokrasi güçlerinin birliği için aktif çaba harcıyor. Aynı zamanda ülkedeki demokrasi güçleri ile dayanışmada ve Batı Avrupa'nın demokrasi mücadelesinde etkin bir köprübaşı görevi görmesinde üzerlerine düşen sorumluluğu etkin biçimde yerine getirmeye çalışıyor.

Çıkarılan Dersler

Partimizin toparlanma dönemini yalnız acıları, sıkıntıları ve gerginlikleriyle hatırlamıyoruz. Bugün görüyoruz ki, bu dönem aynı zamanda çok zengin dersler edindiğimiz bir dönem oldu.

Her şeyden önce bugün olgun bir parti anlayışına vardık. Leninci parti anlayışını daha iyi kavradık. En başta gelen kazanımımız budur.

Biz partimizin ideolojik ve politik birliğini yaptırımlar uygulayarak değil gerçek bir eleştiri, özeleştir ve tartışma sürecinden geçerek sağladık. Bu süreç parti birliği, parti disiplini ve demokratik merkezîyetçilik anlayışımızı geliştirdi.

Bizim merkezîyetçi bir çalışma anlayışına sahip olmamız zorunludur. Ancak bu demokratik bir merkezîyetçiliktir. Yani ancak parti içi demokrasi ile birlikte varolabilir. TKP en zor koşullar altında parti içi demokrasiye büyük önem verdi, onu geliştirdi, Şimdi bu pratiğimizden parti anlayışı açısından kalıcı sonuçlara varıyor, dersler formüle edebiliyoruz.

TKP komünistlerin gönüllü birliğidir. Parti gönüllü olarak biraraya gelenlerin kolektif örgütüdür. Eğer farklı düşüncelere karşı bir kolektifte hoşgörü yoksa orada ne kolektiflik, ne parti içi demokrasi, ne de parti disiplini olabilir. Böyle bir hoşgörü yoksa, kolektif düşünce geliştirme de, partinin ideolojik-politik gelişmesi de mümkün olamaz.

Farklı düşüncelere karşı hoşgörü, bilimsel titizliğin ve gerçeği arama kaygısının bir gereğidir. Hele günümüzün karmaşık sorunları arasında hiç kimse tek başına ve hatta hiçbir parti tek başına gerçeği tüm yönleri ile ortaya koyamaz. Bu saptama aynı zamanda kolektif düşünce üretimi ve kolektif çalışma olmaksızın da gerçeğin ortaya konulamayacağını bize anlatır.

Bu nedenle, farklı düşünce demek kanıtlanmamış biçimde subjektif bir inatla ileri sürülen düşünceler demek değildir. Tartışma hoşgörüsü böylesi düşüncelere hoşgörü demek de değildir. Tartışma çekişme değildir.

Farklı düşüncelere hoşgörü göstermek demek, parti içinde hiziplere, gruplara hoşgörü göstermek demek de değildir. Komünist partide fraksiyonculuk olmaz. Ancak bir partide fraksiyonculuğa parti içi demokrasinin genişliği değil tersine zayıflığı yol açar.

Farklı düşünceler örgütsel birlik kaygısı ile ortaya konuyorsa o zaman her tür fraksiyoncu eğilimin önü alınmış olur.

Belirli bir ideolojik ve program etrafında birleşilmiş ve parti doğmuşsa artık örgütsel birlik başta gelir. Ideolojik birlik ancak örgüt birliği çerçevesinde bir anlam taşır.

Örgütsel birliğin ve parti içi demokrasinin güvencesi demokratik merkezîyetçilik ilkesi ve ona dayanan parti tüzüğüdür.

Örgütlülük ve kolektiflik içinde en geniş parti içi demokrasi uygulaması, tartışma, eleştiri, özeleştir sürecinin sonunda her zaman bir karar gelir. Bu yoksa (teorik içerikli ve uzun erimli bilimsel araştırma ve tartışmalar hariç) tartışma, pratikten, işten kopuk lafazanlığa, parti ise tartışma kulübüne döner.

Kararda azınlığın çoğunluğa uyma ilkesi geçerlidir. Yine karar ve uygulamada alt örgütlerin üst örgütlere ve hepsinin Merkez Komitesi'ne bağlılığı gelir.

Gelişen partililik anlayışımızla, kendimizin de içinde yer aldığı geçmiş sol hareketi incelediğimizde, görüyoruz ki, hoşgörü unsuru hep zayıf kalmıştır. Bir örgüt içinde eğer bir azınlık ortaya çıkmışsa, ya azınlığın kendisi bağımsızlığını ilan edip fraksiyona dönüşmüştür ya da çoğunluk azınlığın varlığına tahammül edemeyip onu partinin, örgütün dışına atmıştır.

TKP'nin geliştirdiği parti anlayışı, bunu ortaya koyan somut pratiği açıkça gösterir ki, TKP ülkemizin en demokratik işleyişe sahip bir partisidir. Üstelik bunu ağır saldırı koşulları altında başarmıştır.

Yukardaki kanıtların yanısıra şunları da söylemeliyiz. Partimizin kararlarının, politikasının oluşmasına parti üyelerimiz, ülke ve ülke dışından gönderdikleri raporlarla, yapılan yüzyüze görüşmelerle aktif biçimde katılıyorlar. Merkez organımız Atılım'da mektupların önemli bir yer tutması hem bunu, hem de parti üyelerinin yanısıra sempatican çevrelerinin de politikamızın oluşmasına katıldıklarını gösteriyor.

Merkez Komitemizin uzmanlık bürolarını yetkinleştirerek, rapor sistemini iyileştirerek, yüzyüze görüşmeleri daha da artırarak bu katılımı daha örgütlü ve etkili kılmaya çalışıyoruz.

Parti içi demokrasiyi ve demokratik merkezîyetçiliği daha da geliştirme ve yetkinleştirme amacı ile 5. Kongre'de parti tüzüğümüzü de geliştirdik.

Tüm bunlara rağmen, olgunlaşan parti anlayışımızı tüm üyelerimize yeterince yayabildiğimizi, özümsetebildiğimizi söyleyemeyiz. Ancak Ulusal Konferans sürecinde bu eksiklikleri gidermeyi de hedefliyoruz.

Parti içi gizliliğin korunması, disiplin, kolektiflik her şeyden önce parti içinde üyeler arasında ve yönetim ile parti üyeleri arasında sağlam güven ortamı ile sağlanabilir. Parti gerek kendi içinde ve gerekse dışında gerekli güven ortamını, doğru politikası, insanlığa, ülkesine, halkına karşı sorumlu tutumu, en zor koşullar altında mücadelesini sürdürebilme yeteneği, birlikçi tutumu ve sözü ile işinin bir olması ile, kendi içinde ise demokratik işleyişi ve sağlam disiplini ile kazanabilir.

Açık ki, TKP bu niteliklerini geliştirme yönünde hayli yol aldı. Biz böyle bir güven ortamı için en başta "açıklık" ilkesinin önem taşıdığını inanıyor ve bunda titizleniyoruz.

Gizlilik koşullarında çalışan bir parti için bu ilkeyi uygulamada güçlükler vardır. Partinin gizlemek zorunda olduğu bir dizi bilgi söz konusudur. Çoğu kez gizli bir partiye karşı sürdürülen yalan ve demagoji kampanyaları partinin gizlemek zorunda olduğu konuları hedef alır.

TKP kurulduğundan beri yalan, iftira ve dedikodu kampanyalarının hedefi yapıldı. Partimiz soğukkanlı ve bilinçli bir tutumla saldırı kampanyasına aldırmandan hatalarını, eksikliklerini, sorunlarını açıklıkla ortaya koydu ve koyacaktır. Ancak dostlarımızdan da partimizin karşı karşıya olduğu bu tarz güçlükleri görmelerini ve bize yardımcı olmalarını istiyoruz.

Partimize gelen darbenin hemen ardından "TKP'nin dağıldığı" yalanları ortalığı kapladı. Ama bugün bunun ne denli kocaman bir yalan olduğunu herkes görebiliyor.

"Parti yönetimi bölündü" yalanı da uzun süre sürdürüldü. Parti yönetiminin ortaya çıkamayacağını bildikleri için uzun süre bu yalana sarıldılar. Ama mızrak çuvala girmez. Ancak zaman geçip bölünmenin en ufak izi görünmeyince bu yalan da söndü. Gerçekten de, partimiz yönetimindeki birlik ve uyum hiç bu kadar yüksek olmamıştı.

Bugün artık tüm inandırıcılığını yitirmiş olan bir başka yalan "TKP yönetiminin yüzlerce parti üyesini partiden attığı" yolunda bir dönem öne sürülen yalandır. Hatta kimi yerlerde 300-400 gibi rakamlar da verilerek böyle çok iğrenç yalanlara başvuruldu. Böylesine çok sayıda kişinin üyeliğine son verilecek, ama bu kanıtlarıyla ortaya çıkmayacak! Bu mümkün değildir. Bu nedenle de zaman bu yalanı da öğüttü.

Ama TKP'ye karşı nasıl haince bir kampanya yürütüldüğünü kanıtlamak için Merkez Komitemiz, partimize gelen 1981 darbesinden bu yana kaç parti üyesinin üyeliğine son verildiğini kamuoyuna açıklama kararı aldı. Bu süre içinde partiden çıkarılan üye sayısı yalnızca 23'tür. Kendiliğinden ayrılanlar elbette bu rakamın içinde yoktur. Ancak üyelik yenilenmesi sırasında üyeliği yenilenmeyenlerin oranının yüzde bir olduğu çok daha önce açıklanmıştı.

Üyeliği yenilenmeyenler üç kategoridedir. 1. Parti üyeliğiyle bağdaşmayan ve bu nedenle parti yönetimince çıkarılanlar (ki bunların sayısı 23'tür). 2. Bu dönemde parti görevini yerine getirmekte zorlanan ama partiye karşı temiz duygular taşıyanlar. Bu kategoride olanların üyelikleri yarın kendi koşulları düzeldiğinde yeniden partiye dönmek üzere, kendi istekleri ve partinin kararı ile yenilenmedi. 3. Partiye ilişkilerini partiye haber vermeksizin kendiliğinden koparanlar.

Tutuklanan ve tutuklanıp bırakılmış parti üyelerinin üyeliklerinin yenilenmesi özel biçimde ele alındı. Acele yargı verilmedi ve uzun bir araştırma sonrası değerlendirmeye bırakıldı. Ancak çok az sayıda olan ve partiye zarar verdiği açık olan üyeler için "çözülme"ye ilişkin ilke uygulandı.

Bir başka iflas etmiş yalan ise parti yönetimini bir grubun ele geçirdiği, parti üyeleri arasında ayırım yapıldığı, objektif kadro politikası izlenmediği yalanıdır. Buna en iyi yanıtı 5. Kongremiz vermiştir. 5. Kongre oy birliği ve tam güven içinde yeni yönetimi seçmiştir. Üstelik şimdiki parti yönetimi ezici çoğunluğu ile darbe öncesi yönetimin devamıdır.

TKP'ye yönelik bu insafsız ve kaba yalanlar artık iflas etti. Etkisini yitirdi. Şimdi çok daha ince yöntemlere başvuruluyor. Özellikle dedikodu yöntemi ile parti içinde huzursuzluk yaratmak, TKP'nin güvenilirliğine gölge düşürmek, onun bağlaşıkları, dostları ile arasını açmak istiyorlar. Partimizin etkisi arttıkça bu yönde ve genelinde anti-TKP kampanya da artıyor.

Ancak bugün hiçbir yalan ve dedikodu, sözde ifşaatlar ve demagojiler, TKP'nin birliğini korumayı, toparlanmayı başarmış ve güçlenme dönemine girmiş bir parti olduğu gerçeğini gizleyemiyor. TKP düşmanları da bu gerçeği ifade etmekten kendilerini alamıyorlar.

Ulusal konferansımızla, işçi sınıfımıza, halkımıza dostlarımıza partimizi her yönü ile açıyoruz. Yalnızca görüşlerimizle, politikamızla ilgili eleştirilere değil, her tür eleştiriye açığız, açık olacağız. Yeter ki, bize yöneltilecek eleştiriler dedikodulara, yalanlara dayanmasın. Biz bugün dostlarımızın haklı ve haksız eleştiriye birbirinden ayırdedebileceğine inanıyoruz.

TKP'nin güçlenmesi yalnızca kendisi için değildir. Bağlaşıkları, demokrasi güçleri ve halkımız içindir. Güçlü bir TKP ülkemizin kurtuluş yolunda sol güçler ve diğer demokrasi güçleri için her zaman güvenilir bir bağlaşıklık olarak kalacaktır.